

Myötätuulen Viesti

Matkakertomus KeViKeläisten Suuresta Ristiretkestä 1992-1995

design KeViKe C/o Ari Impola

Kustantaja:

Kehitysvammaliiton oppimateriaalikeskus

Mukana kuvioissa:

Satakunnan erityishuoltopiiri

Satakuntaliitto

Opetusministeriön KEPPI-projekti

Myötätuuleen vastatuuleen

En sano hyvästi.
En sano edes näkemiin.
Olen täällä taas
ennenkuin huomaatkaan.

Aion valvoa päivän
aion valvoa yön.
Ajatuksissani
viestiäsi kuljettaen.

En aio aurinkoa viedä,
en ota kuuta mukaan.
Olen täällä taas
ennenkuin huomaatkaan.

Mene vastatuuleen
menen myötätuuleen
ajatuksissani
viestiäsi kuljettaen

Myötätuulen viestin 1992 lähtölaukauksia

Myötätuulen viestin idea keksittiin Ahvenanmaalla 1991, jossa olimme kehitysvammaisten kanssa pyöräretkellä. Olimme olleet neljänä edellisenä kesänä pyöräretkillä ja pohdimme seuraavaa kohdetta. Alkuajatukseksi oli tehdä jokin pitkä matka, jonka aikana vietäisiin viestiä. Aluksi suunniteltiin koko Suomen läpi polkemista.

Pohdimme myös sitä, että mahtavatko kehitysvammaisten asioista päättävät ihmiset tietää, miten tärkeää tämänkaltaisen vapaa-ajan toiminta kehitysvammaisille on, ja mitä se merkitsee. Lama alkoi purra kehitysvammaisten vapaa-ajantoimintaan. Se toiminta, minkä kehitysvammaiset ja ohjaajat kokivat tärkeimmäksi elämänlaatua mitattaessa, oli joutumassa ensimmäiseksi leikkuulaudalle. Jotain olisi siis tehtävä.

Pyöräilimme Ahvenanmaalla myös yöllä, ja mieleemme tuli, että miten harvoin kehitysvammaiset saavat kokea yön ihanuuden. Samaa teemaa olimme usein pohtineet myös melontaleireillä.

Näistä ideanpalasista syntyi syksyllä 1991 pyöräilyreitti, joka kulkisi jokaisen Satakunnan erityishuoltopiirin kunnan- ja kaupungintalon sekä jokaisen kehitysvammaisten toimintayksikön luokse. Ideana oli viedä viesti ja muistutus päättäjille, että kehitysvammaisetkin ovat olemassa. Samalla annettiin kehitysvammaisille mahdollisuus tavata ystäviä ja kokea Satakunnan kauneus niin yöllä kuin päivälläkin.

Keväällä aloin kerätä kehitysvammaisten mielipiteitä ja viestejä, joita he halusivat päättäjille viedä. Tulokset olivat masentavia. Kehitysvammaiset kokivat loukkaavana, etteivät päättäjät käy heitä koskaan katsomassa, ja muutenkin asiat koettiin kovin negatiivisina. Kehitysvammaisten mielipiteet olivat enimmäkseen sen suuntaisia, että oli vaikeaa tehdä niiden varaan jotain rakentavaa. Näillä viesteillä olisimme vain surkea joukko unohdettuja ja syrjittyjä ihmisiä, jotka käyvät ruikuttamassa oikeutta oikeudenmukaiseen ja tasa-arvoiseen elämään. Olisi keksittävä jotain myönteisempää.

Kehitysvammaisten viesteistä löysimme kuitenkin Myötätuulen viestin. Ajattelimme, että vain myönteisillä asioilla voimme saada aikaan jotain myönteistä. Säilytimme heidän viestinsä sisällön, mutta esitimme sen myönteisessä mielessä ja rakentavasti. Olihan tempauksemme jo sinänsä tapahtuma, joka saa aikaan hymyä huuleen.

Lähtölaukaus tapahtui 18.5.1992. Myötätuuli siivitti meidät matkaan. Dokumentoimme viestin myös videolle, mutta tämä video antaa vain kalpean aavistuksen siitä mitä koimme seuraavan neljän päivän ja kolmen yön aikana. Oli alkanut ristiretki kohti vammaisten ja ei-vammaisten tasa-arvoa.

MYÖTÄTUULEN - viesti 19.5.-21.5.1992

Satakuntalaisten kehitysvammaisten pyöräviesti

Myötätuulen viesti vietiin luettelossa mainittuihin paikkoihin.

Mainitut paikat ovat myös kohtaamispaikkoja, joissa pyöräilijät ja huoltojoukot kohtasivat, samoin tiedotusvälineet ja kannustajat. Paikat ovat myös vaihtopaikkoja, joissa viestin tuojat jäävät antamaan viestin ja lähettävät uudet lähettätiläät matkaan. Viesti jätettiin aina, vaikka vastaanottajaa ei tavoitettu.

Pv	Km	Lähtöaika	Paikkakunta	Viestin kohde	Matka/km	
8.5.	0	9:00	Ulvila	Antinkartano	9	
	9	10:00	Nakkila	Kunnantalo	11	
	20	11:15	Harjavalta	Hakuninkoto	1	
	21	11:30	Harjavalta	Työkeskus	3	
	24	12:00	Harjavalta	Kaupungintalo	24	
	48	14:30	Kullaa	Kunnantalo	23	
	71	17:00	Noormarkku	Kunnantalo	14	
	85	18:30	Pomarkku	Kunnantalo	43	
	128	23:00	Merikarvia	Hoitokoti	1	
	129	23:15	Merikarvia	Kunnantalo	2	
	131	23:30	Merikarvia	Työkeskus	19	
	19.5.	150	1:30	Siikainen	Kunnantalo	31
		181	5:00	Honkajoki	Kunnantalo	27
208		8:00	Karvia	Kunnantalo	44	
252		12:30	Jämijärvi	Kunnantalo	22	
274		14:45	Kankaanpää	Opetusyksikkö	1	
275		15:00	Kankaanpää	Kaupungintalo	2	
277		15:15	Kankaanpää	Työkeskus	2	
279		15:30	Kankaanpää	Valkilankoto	31	
310		18:30	Lavia	Kunnantalo	0	
310		18:45	Lavia	Asuntola	21	
331		21:00	Kiikoinen	Kunnantalo	27	
358		24:00	Äetsä	Kunnantalo	16	
20.5.		374	1:30	Huittinen	Huhkolankoto	2
	376	1:45	Huittinen	Kaupungintalo	1	
	377	2:00	Huittinen	Työkeskus	0	
	377	2:00	Huittinen	Opetusyksikkö	26	
	403	4:30	Punkalaidun	Kunnantalo	37	
	440	8:30	Vampula	Kunnantalo	20	
	460	10:30	Säkylä	Kunnantalo	12	
	472	11:30	Köyliö	Kunnantalo	18	
	490	13:30	Kokemäki	Teljänkoto	4	
	494	14:00	Kokemäki	Kaupungintalo	23	
	517	16:30	Kiukainen	Kunnantalo	10	
	527	17:30	Eura	Kunnantalo	0	
	527	17:45	Eura	Opetusyksikkö	1	

	528	18:00	Eura	Lukkalankoto	1
	529	18:15	Eura	Työkeskus	19
	548	20:00	Lappi	Kunnantalo	17
	565	22:00	Kodisjoki	Kunnantalo	19
	584	24:00	Rauma	Naulan työkeskus	1
21.5.	585	0:15	Rauma	Sampustenkoto	2
	587	0:30	Rauma	Naulan opetusyksikkö	1
	588	0:45	Rauma	Kaupungintalo	3
	591	1:00	Rauma	Kinnon asuntola	17
	608	3:00	Eurajoki	Kunnantalo	18
	626	5:00	Kuivalahti	Kesäkoti	17
	643	7:00	Luvia	Kunnantalo	20
	663	9:00	Pori	Ourinkoto	2
	665	9:15	Pori	Liinahaan asuntola	2
	667	9:30	Pori	Hoitokoti	2
	669	9:45	Pori	Kaupungintalo	1
	670	10:00	Pori	Päivänummi	1
	671	10:15	Pori	Tynkäkujan asuntola	2
	673	10:30	Pori	Monituote	2
	675	11:00	Pori	Ojantien toimintakeskus	4
	679	11:30	Ulvila	Työkeskus	1
	680	11:45	Ulvila	Nahkurinkoto	3
	683	12:15	Ulvila	Kunnantalo	0
	683	12:30	Ulvila	Mukulatori	4
	687	13:55	Ulvila	Ravaninkoto	0
	687	13:00	Ulvila	Antinkartano	

**KEHITYSVAMMAISTEN MYÖTÄTUULEN VIESTI VUODELTA 1992 ON
EDELLEEN AJANKOHTAINEN**

**Me Satakunnassa asuvat
kehitysvammaiset
haluamme tuoda teille
hieman myötätuulta
tällä tempauksellamme
ja muistuttaa teitä samalla
olemassaolostamme.**

**Elämänlaatu ei ole vain
sitä mitä saa,
vaan myös sitä että saa antaa.**

**Antamalla hieman myötätuulta
toivomme myös saavamme
sitä hieman mukaamme.**

**Kuntia ja kaupunkeja
haluamme muistuttaa,
että me kehitysvammaiset
olemme myös kuntalaisia
ja kaupunkilaisia.
Meidänkin asiamme
tulee ottaa tasapuolisesti
ja tasa-arvoa kehittävästi
huomioon.**

**Kehitysvammaisina tarvitsemme apua
ja tukea monissa asioissa
voidaksemme elää
täysipainoista elämää.**

**Emme niinkään pyydä holhoamista
ja palveluja,
vaan sitä, että meitä kuunnellaan,
mielipiteemme otetaan huomioon.**

**Pyydämme, että saamme itse
vaikuttaa omaan elämäämme.
Myötätuulen voi aloittaa pienistä asioista.
Kehitysvammaisille monet pienetkin asiat
ovat isoja asioita.
Tämän viestin tuominen on
meille todella iso asia.
Kiitos kun kuuntelitte meitä!**

Varsinainen kunnille luovutettu viesti oli hieman erialinen kuin luettu viesti

Me Satakunnassa asuvat kehitysvammaiset ihmiset haluamme tuoda teille hieman myötätuulta tällä tempauksellamme ja muistuttaa teitä samalla olemassaolostamme ja yhdessäolostamme. Meitä kehitysvammaisia on yhtäläillä erilaisia kuin muitakin ihmisiä ja yhtäkaikki me kaikki ihmiset olemme enemmän samanlaisia kuin erilaisia. Tuomalla tämän viestin osoitamme aktiivisuutemme kuten mikä muu tahansa ihmisryhmä.

Elämänlaatu ei ole vain sitä mitä saa, vaan myös sitä, että saa antaa. Elämänlaatu syntyy vuorovaikutuksista, osaamisesta, tekemisestä, pienistä iloista ja myös kyvystä ottaa vastatuulia vastaan. Antamalla hieman myötätuulta toivomme myös saavamme sitä hieman mukaamme.

Kuntia ja kaupunkeja haluamme muistuttaa, että me kehitysvammaiset olemme myös kuntalaisia ja kaupunkilaisia, ja että meidänkin asiamme tulee ottaa tasapuolisesti ja tasa-arvoa kehittävästi huomioon.

Vaikka Suomessa kehitysvammaisten elämä onkin hyvää moneen muuhun maahan verrattuna, niin todelliseen tasa-arvoon on vielä pitkä matka. Monet meistä asuvat vielä laitoksissa, vain hyvin harvalla on mahdollisuus omaan asuntoon ja työpaikkaan normaalissa yhteisössä. Kehitysvammaisina tarvitsemme apua ja tukea monissa asioissa voidaksemme elää täysipainoista elämää. Emme niinkään pyydä holhoamista ja palveluja, vaan sitä, että meitä kuunnellaan, mielipiteemme otetaan huomioon, ja että itse saamme vaikuttaa omaan elämäämme. Parhaita asiantuntijoita kehitysvammaisten asioissa ovat aina tavalla tai toisella kehitysvammaiset itse. Suurin vaikeus kehitysvammaisten elämässä usein onkin ihmisten ennakkoluulot, tiedon puute ja suhtautuminen kehitysvammaisiin, eikä itse vammaisuus.

Myötätuulen voi aloittaa pienistä asioista, sen voi aloittaa tarkistamalla kukin omia asenteitaan. Kehitysvammaisuus ei ole sairaus, eikä se ole este täysipainoiseen elämään. Aikuisista kehitysvammaisista tuntuu nöyryyttävältä kun verrataan lapsiin, myös kaikenlainen osoittelu ja säälistely on nöyryyttävää. Kehitysvammaisuus ei ole este minkäänlaiseen kulttuuriin osallistumiseen, eikä se saa myöskään olla este oikeudesta päättää itse omista asioista silloin, kun se on vähänkin mahdollista. Toivomme ihmisten miettivän, ovatko he kuunnelleet kehitysvammaisia tarpeeksi tehdessään heitä koskevia päätöksiä.

Kehitysvammaisille monet pienetkin asiat ovat isoja asioita. Tämän viestin tuominen on meille todella iso asia.

Kiitos kun kuuntelitte meitä!

KUTSU KUNNILLE MYÖTÄTUULEN VIESTIN MUISTELUTILAISUUTEEN

Marraskuu 1992

Toimme Teille keväällä Myötätuulen viestin.

18.5.-21.5.1992 noin sataviisikymmentä kehitysvammaista, kehitysvammaisten omaista ja kehitysvammaisten kanssa työskentelevää ihmistä pyöräili viestiä vieden ja monia viestejä vaihtaen yötäpäivää jokaiseen Satakunnan erityishuoltopiirin alueella olevaan kuntaan ja kaupunkiin. 30:stä erityishuoltopiirin jäsenkunnasta 28 kuntaa tai kaupunkia otti viestin vastaan henkilökohtaisesti.

Kokemamme vuoropuhelu kuntien ja kaupunkien edustajien sekä kehitysvammaisten välillä oli rohkaisevaa. Saamamme vastaanotto osoitti sen, että on olemassa hyvät edellytykset hedelmälliselle yhteistyölle. Työlle, jonka tuloksena on kehitysvammaisten elämänlaatu, yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset mahdollisuudet osallistua täyteen elämään.

Viestin parasta antia on ollut tieto ja tunne siitä, että Satakunnassa on kehitysvammaisilla hyvä asua ja elää. Tämän rikkauden saavuttaminen ja ylläpitäminen vaatii jatkuvaa yhteistyötä ja vuorokeskustelua yhteiskunnan jokaisella tasolla.

Tässä Teille yksi yhteistyökutsu lisää. On tullut viestin muistelun ja palautteen aika. Samoin kuin myös uusien Myötätuulien etsimisen aika.

Kutsumme Teidät tai edustajanne Antikartanon kappeliin Ulvilaan 2.12.92 klo 13.00 muistelemaan yhdessä koettuja hetkiä sekä jatkamaan hyvin alkanutta vuoropuhelua.

Tilaisuuteen on kutsuttu jokainen viestiin osallistunut pyöräilijä, jokaisen kunnan ja kaupungin viestin vastaanottaja tai edustaja, sekä alueen tiedotusvälineet.

Tilaisuudessa esitetään viestistä kuvattu Myötätuulen viestivideo, joka annetaan ensiesityksen jälkeen jokaiselle kunnan ja kaupungin edustajalle muistoksi.

Lyhyen virallisen osuuden, videon esityksen ja luovutuksen jälkeen on luvassa musiikkia ja tanssia.

MYÖTÄTUULEN VIESTIN VETÄJÄN MUUTAMA SANA

Myötätuulen viestin seurantalaisuus

Antinkartanon kappelissa

2.12.92 klo 13.00

Arvoisat vieraat

Satakunnan erityishuoltopiirin jäsenkunnat

Alueella olevat tiedotusvälineet

Tänä päivänä, tämän Myötätuuleen videon tekijänä, tunnen suurta hämmennystä. Videodokumentin viesti tuntuu auttamattomasti vanhentuneelta.

Kun keväällä 1992 toimme Myötätuulen viestin, saimme osaksemme paljon myötätuulta. Turhia lupauksia emme saaneet, mutta vastaanottotilaisuuksissa syntyi avointa keskustelua ja vuorovaikutusta.

En ole tavannut sen jälkeen kehitysvammaisten asioista päättäviä kuntien edustajia, mutta näen päivittäin yhä ahdistuneempia ja tulevaisuudestaan peloissaan olevia kehitysvammaisia, sekä loppuunpalaneita kehitysvammaisia ohjaavia ja hoitavia ihmisiä äärimmilleen säästötoimenpiteillä venytettyinä. Tuntuu, että keväällä kokemamme Myötätuuli on sammumassa kokonaan.

Kehitysvammaiset syövät hyvin, asumisesta ei tarvitse tinkiä ja terveydenhuolto toimii. Pelottavaa on se, että kehitysvammaisten kulttuuritoiminta uhkaa loppua lähes kokonaan siksi, ettei edes perushoitoon jää realistisia mahdollisuuksia kehittyä. Kehitysvammaisen tarvitsee oikeutta tavata kaikkia ihmisiä, mutta myös oikeutta tavata muita kehitysvammaisia.

Vaikka säästöissä on lopultakin kyse pienistä asioista, niin kehitysvammaisten elämänlaatuun ne vaikuttavat syvästi. Monen elämänlaatu voi laskea jopa puolella. Käytännössä säästötoimenpiteet vaikuttavat juuri siihen osaan kehitysvammatyötä, joka antaa kehitysvammaisille elämänlaatua ja tasa-arvoisia mahdollisuuksia täyteen yhteiskunnalliseen osallistumiseen. Juuri kulttuurin alueella tasa-arvo kehitysvammaisten ja ei-kehitysvammaisten välillä toteutuu parhaiten.

Elämä ei ole antanut monelle kehitysvammaiselle paljoa. Yhteiskunta, joka vie vähäosaisilta suhteellisesti eniten, ei ole inhimillinen eikä oikeudenmukainen yhteiskunta. Vastuu kehitysvammaisten elämänlaadusta on meillä jokaisella.

Tällä videolla esiintyvät kehitysvammaiset ovat jäävuoren huippu kehitysvammahuollossa. Heitä voidaan pitää tavallaan hyväosaisina kehitysvammaisina. Suurin osa tästä jäävuoresta on pinnan alla, ja kun tämä jäävuori törmää yhteiskunnan perusrakenteisiin, niin koko yhteiskunta järkkyy. Monellakin tapaa kehitysvammaiset ovat yhteiskunnan todellisia loppukäyttäjiä, hyvinä aikoina heidän asiansa kohentuvat viimeiseksi, huonoina aikoina he

tuntevat kehityksen pysäytyksen ensimmäisinä. Tätä mittaria tulisi oppia seuraamaan tarkemmin.

Tämä video lähetetään jokaiseen Satakunnan erityishuoltopiirin jäsenkuntaan muistoksi keväisistä hyvistä hetkistä ja silloisesta Myötätuulesta. Toivon että video toimisi kiertokirjevideonä kaikille, jotka päättävät kehitysvammaisiin liittyvistä asioista. Video viestii toiminnasta, jollaiseen pitäisi pyrkiä.

Tasa-arvo kehitysvammaisten ja ei-kehitysvammaisten välillä toteutui pyörien päällä, se toteutui kunnan ja kaupungintalojen edustoilla. Kehitysvammaiset otettiin vastaan ihmisinä ja heitä kuunneltiin. Jos näistä mahdollisuuksista luovutaan, inhimilliset menetykset tulevat näkymään myös suurina taloudellisina menetyksinä.

Ohessa lähetän myös erityishuoltopiirin lahjoitusrahaston tilinumeron. Video on ilmainen, mutta toivon, että kunnat ja kaupungit ottavat kantaa kehitysvammaisen kulttuuritoiminnan tukemiseen kukin omantuntonsa mukaan. Tällä vapaaehtoisella lahjoitusrahoihin perustuvalla kulttuuritoiminnalla saadaan pienelläkin rahalla suuria edistysaskelia kehitysvammaisten elämään.

Ilman tätä tukea Myötätuulen viestikin olisi jäänyt toteuttamatta. Ilman tukea se jää myös viimeiseksi.

YHTEENVETOA TALVELLA 1994

Myötätuulen viesti paljastaa prosessina ajan kuvan. Kun veimme viestiä keväällä 1992, kolmestakymmenestä Satakunnan erityishuoltopiirin kunnasta 28 otti viestin vastaan oli yö tai päivä, satoi tai paistoi. Vastaanotto oli poikkeuksetta myönteistä ja kannustavaa.

Joulukuussa 1992 Myötätuulen muistelulaisuudessa viestiä kunnioitti läsnäolollaan enää kymmenen kuntaa.

Vuonna 1993 kehitysvammaisten mielestä kuntien päättäjät eivät heitä kuule, eivät näe, eivätkä käy kehitysvammaisten tunteja kysymässä. Neuvottelupöydissä, joissa päätetään kehitysvammaisten asioista, ei kehitysvammaisia ole.

Mukana olleet kehitysvammaiset toivoivat, että tänä vuonna olisi järjestetty toinen Myötätuuleen viesti. Tukea kunnilta ei tullut, resursseja ei löydy.

Oli aika aloittaa uusi Myötätuulen viesti.

Kehitysvammaisten Kulttuuri- ja Urheilutoimikunta

Kehitysvammaisten Kulttuuri- ja Urheilutoimikunta perustettiin 8.2.1993 kehitysvammaisten aloitteesta.

Aloitteen tekijöiden mielestä kehitysvammaisten toiveita ei kuunneltu tarpeeksi ja mahdollisuudet vaikuttaa päätösten tekemiseen puuttuivat. Esimerkiksi kuntien vammaisneuvostoista puuttuvat kehitysvammaiset jäsenet.

Toimikunta perustettiin tekemään esityksiä ja järjestämään toimintaa lähinnä kehitysvammaisten kulttuuri- ja urheilutoiminnan edistämiseksi koko Satakunnan alueella. Kokouksista tehdään pöytäkirjat, kokousten päätökset ja aloitteet saatetaan asianomaisten tietoon.

Toimikuntaan valittiin 7 kehitysvammaista kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Ainoastaan kokousavustajana toimii tarvittaessa ”ei-kehitysvammainen”.

Toimikunnan aloitteesta on järjestetty kyselytunti Satakunnan erityishuoltoapiirin liittohallitukselle, alettu julkaista Painoke-lehteä, on hankittu tukea urheiluun, ja järjestetty laivaseminaari. Myös tämä Myötätuulen viesti lähtee toimikunnan aloitteesta ja järjestämänä.

Toimikunnan vahvuudet ovat siinä, että se on todellinen kehitysvammaisten etujärjestö. Aloitteet ja päätökset ovat täysin vammaisten omia. Se on tärkeä kanava saada kehitysvammaiset mukaan päätöksentekoon ja luoda heille mahdollisuuksia vaikuttaa itse omiin asioihinsa.

Heikkoutena on taloudellisen tuen vähäisyys. Joitakin pieniä avustuksia on saatu, mutta toimikunnan toimialueen ollessa koko Satakunta toiminta on kuljetusavun ja -tuen puuttuessa keskittynyt vain pienelle alueelle.

Toimikunnan alueellisesta tiedottamisesta ja viestinnästä vastaa KeViKe. Myötätuulen viesti on myös osaltaan lähdössä etsimään alueellista yhteistyötä ja yhteyksiä. Varsinkin pienten kuntien kehitysvammaiset jäävät helposti yksin pieniin yksiköihin. Kehitysvammaisilla on oltava oikeus olla ihmisinä ihmisten keskellä, mutta heillä on oltava myös oikeus tavata muita kehitysvammaisia!

Vaikka toimikunnan tehtävä on tärkeä, toimikunnan toiminta on hiipunut syksyllä 1994 ohjauksen puutteeseen. Kehitysvammaisten aktiivisuus ei ole löytänyt omia uomiaan ilman ohjausta.

KeViKen ja Kehitysvammaisten Kulttuuri- ja Urheilutoimikunnan yhteiskokous

KeViKe ja
Kehitysvammaisten kulttuuri- ja
Urheilutoimikunta
Ravaninkodon asuntola
28450 VANHA-ULVILA
Puh: 939 - 677 4452

PÖYTÄKIRJA
(Lyhennelmä)

Aika	27.7.1994 kello 17.00
Paikka	Ravaninkodon asuntola
Läsnä	Astren Irmeli, Haasiosalo Matti, Mikola Helena, Nikula Paula, Nurmi Jari, Siren Vesa, Vanhatalo Anne, Pörhösuo Matti, puheenjohtaja, Impola Ari, sihteeri, Rauhanen Tanja, pöytäkirjan tarkastaja Nikula Keijo, pöytäkirjan tarkastaja

KOKOUKSEN AVAUS

Puheenjohtajaksi valittiin Matti Pörhösuo, sihteeriksi Ari Impola. Pöytäkirjan tarkistajiksi Tanja Rauhanen ja Keijo Nikula. Kokous todettiin asiallisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

MYÖTÄTUULEN PYÖRÄVIESTIN UUSINTA

Kaksi vuotta sitten veimme Myötätuulen pyöräviestiä satakuntalaisiin kuntiin. Viesti oli tarkoitus uusida keväällä 1994, mutta henkilökunnan voimavarojen vähyyden ja taloudellisen tuen puuttumisen vuoksi sitä ei voitu järjestää.

Kehitysvammaisten aloitteesta ja vaatimuksesta viesti aiotaan nyt järjestää KeViKen ja Kehitysvammaisten Kulttuuri- ja Urheilutoimikunnan toimesta. Ravaninkodon asuntolasta lähdetään pyöräretkelle 15.8.1994, ja koko Satakuntaa koskeva viesti rakennetaan tämän retken jatkeeksi. Muut järjestelyt pyritään järjestämään vapaaehtoisin voimin yhteistyössä lähinnä alueen työkeskusten kanssa. Myös kuntien aktiivisuutta osallistumisissa ja tiedottamisessa toivotaan.

MIKSI SIIS EDELLEEN MYÖTÄTUULEN VIESTI

Todettiin, että kuntien päättäjät eivät käy kehitysvammaisia koskevia päätösten seurauksia katsomassa. Jos kuntien päättäjät

eivät uskalla tulla kehitysvammaisia tapaamaan, niin on mentävä itse heitä tapaamaan.

Kaksi vuotta sitten Myötätuulen viesti sai hyvän vastaanoton. Silloin kehitysvammaisia kuunneltiin, mutta sen jälkeen keskusteluyhteyksiä ei juuri ole ollut.

Ongelmia on paljon, ja niistä täytyy keskustella, mutta vain myönteisillä teolla saadaan aikaan jotain myönteistä. Siksi viesti päätettiin pitää edelleen Myötätuulen viestinä.

KUKA VIESTIÄ SAA KULJETTA

Viesti päätettiin julistaa avoimeksi kaikille. Pyrkimyksenä on saada mahdollisimman paljon polkijoita mukaan mahdollisimman suuren Myötätuulen saamiseksi.

Päätettiin, että jokaisesta kunnasta haastetaan vähintään yksi kunnan edustaja mukaan viestiä viemään.

Haaste lähetetään kuntien kunnallisille ja poliittisille päättäjille, sosiaalitoimille sekä kulttuuri- ja vapaa-ajantoinimille. Alueen kehitysvammaisten toimintayksiköt ja tukiyhdistykset saavat kutsun. Myös alueen tiedotusvälineet kutsutaan mukaan pyörittämään.

Haasteen tarkoituksena on, että päättäjät ja kehitysvammaiset saisivat enemmän keskusteluaikaa kuin vain lyhyen tapaamisen kunnan- ja kaupungintalojen edustoilla.

VIESTIN KONKREETTINEN SISÄLTÖ

Viestin sisällöksi päätettiin rakentaa tietopaketti kehitysvammaisten kulttuuritoiminnasta. Paketti annetaan 29 kunnalle kiertokirjeeksi.

Viesti sisältää kehitysvammaisten Painoke-lehden ”Terveisiä päättäjille” sekä KeViKe TV videon ”Maanantai ei mittään”. Varsinainen Myötätuulen viesti päätettiin tehdä avoimeksi kansioksi, joka täydennetään matkakertomukseksi kunnilta saamistamme palautteista viestin päätyttyä.

VIESTIN JATKOSUUNNITELMIA

Viestistä tehdään matkakertomus, mikäli taloudellista tukea sen julkaisemiseen löytyy. Viestiin liitetään matkakertomukset ja kuntien mahdolliset kannanotot, viestit ja lausunnot. Kuntien valmiudet, kiinnostus ja konkreettiset Myötätuulet kirjataan.

Viesti pyritään viemään myöhemmin syksyllä eduskuntaan ainakin satakuntalaisille kansanedustajille.

VIESTIN RAHOITUS

Kaksi vuotta sitten pyysimme kunnilta taloudellista tukea kehitysvammaisten kulttuurin kehittämiseksi. Tukea ei muutamaa pientä poikkeusta lukuunottamatta ole tullut. Tämä viesti lähtee liikkeelle siis nollarahoituksella. Joitakin sponsoreita pyritään saamaan viestiä tukemaan.

Yhteiseen huoltoautoon ei siis ole varaa, joten jokaisen pyöräilijän on tunnettava kuntonsa. Mukaan tulevia toimintayksiköitä, kuntien edustajia ja muita pyöräilijöitä pyydetään huolehtimaan omat huoltjoukkonsa ja kuljetuksensa. Matkalle lähdetään siis suurella seikkailumielellä ja katsotaan, mitä Myötätuulta matkalta löytyy.

" Eikö me voitais viedä viestiä kaikkien eläkeläisten puolesta. Me voitais pyöräillä vanhainkodeissa olevien vanhusten puolesta, kun ne ei itse pysty. Ei niilläkään ole rahaa, eikä niillä ole toimintaa, eikä niiden asioita aja kukaan. "

Keijo Nikulan kommentti 27.7.1994 kokouksessa

MYÖTÄTUULEN VIESTIN 1994 LÄHTÖKOHTIA

Lehdistöinfo 10.8.1994

Myötätuulen viesti on kehitysvammaisten voimanoisuus ja tiennäyttö siitä, miten voidaan saada aikaan myönteistä kehitystä koko Satakuntaan. Viesti viestii teoilla, mitä saavutetaan aktiivisella tekemisellä passiivisen hoitamisen sijaan.

Viesti on itseasiassa laajin pyöräviesti tapahtuma Satakunnassa. Viestiin voivat osallistua kaikki halukkaat. Hyvä kehitysvammaisten integraatio merkitsee vuorovaikutusta; vammaisten on saatava osallistua yhteiseen kehitykseen, mutta myös muilla on oltava oikeus osallistua vammaisten tempauksiin.

Viesti viedään haastepyöräilynä. Muihin haastepyöräilyihin verrattuna tämä viesti ei ole kilpailu. Olemme enemmänkin hakemassa yhteistyötä ja yhdessäpolkemista kilpailun sijaan.

Olemme lähettäneet haasteen 29 satakuntalaiseen kuntaan kunnallisille ja poliittisille päättäjille, sosiaalitoimille ja kulttuuritoimille. Myös alueen tiedotusvälineet ovat tervetulleita mukaan pyöräilemään. Haasteen tarkoitus on siis eräänlaisen seminaarin järjestäminen Satakunnan maanteillä. Vaikka viestin sisältö on monellakin tapaa vakava, niin yhtenä tärkeimpänä sisältönä on se, että yhdessä oleminen ja yhdessä asioihin vaikuttaminen on hauskaa!

On täysi arvoitus, paljonko pyöräilijöitä viesti kerää. Matkalle lähdetään suurella seikkailumielellä, katsotaan mitä matka tuo tullessaan. Ennakkotietojen mukaan kehitysvammaisia pyöräilijöitä on tulossa paljon, osa polkee koko matkan, ja muutamasta kunnastakin on lupauduttu pyöräilemään joukolla. Ruokailuissa ja yöpaikoissa tulevat monet eri toimintayksiköt ja kunnat vastaan. Myötätuulen haasteita lentelee tänä päivänä koko Satakunnassa.

Myötätuulen viesti siis kulkee Myötätuulella. Tämä on selvä osoitus, että elämisen sisältöön panostaminen ei maksa paljon, mutta ilmaiseksi sitä ei voi syntyä. Prosessi kulkee lähinnä alueen työkeskusten ja muidenkin kehitysvammaisten toimintayksiköiden vapaaehtoisin voimin. Ilahduttavinta on se, että viesti kulkee niin yksityisten, kunnallisten kuin erityishuoltopiirinkin toimintayksiköiden yhteistyöllä; asiat ja ongelmat ovat yhteisiä.

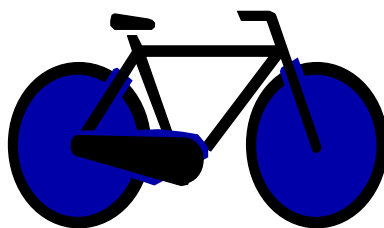
Mitä kehitysvammaiset viestivät?

Kehitysvammaisilla on kahdenlaisia tarpeita, on perustarpeet ja normaalitarpeet. Kehitysvammaisten palveluista voidaan puhua vaikkapa perus-, tuki- ja normaalipalveluista, sekä kehitysvammaisten tarjoamista palveluista yhteiskunnalle.

Peruspalvelut Satakunnassa toimivat hyvin. Ongelmana on tukipalvelujen karsiminen, josta johtuen vammaiset ei yllä normaalipalveluihin. Kehitysvammaiset yltyä vain harvoin normaalipalveluihin ilman tukipalveluja.

Kehitysvammaisten yksi suurimpia huolenaiheita on oikeus työhön. Juuri tätä kehitysvammaisten tarjoamaa palvelua yhteiskunnalle tämä viesti tukee voimakkaasti. Työn lisäksi viestin tärkeimpiä teemoja on vapaa-ajan mielekkyys, oikeus osallistua yhteiseen kulttuuriin, ja mikä merkittävä, satakuntalaisten kehitysvammaisten oman, voimakkaan kulttuuritoiminnan markkinointi. Satakuntalainen kehitysvammaisten kulttuuritoiminta on ilmiselvästi kansainvälinen vientituote! Vastaavanlaista toimintaa tässä laajuudessa ei muualla ole.

MYÖTÄTUULEN VIESTI 15.8.-24.8 1994

SATAKUNNAN
KEHITYSVAMMAISTEN
POLKUPYÖRÄVIESTI

*Kehitysvammaisten Suuri Ristiretki,
jolla tuodaan Myötätuulta
Satakuntalaisille päättäjille,
jotta heillä olisi
enemmän rohkeutta tehdä
viisaita päätöksiä.*

*Viestin tarkoitus on
myös lyödä rumpua
Satakunnan kulttuurielämän puolesta,
sekä herättää keskusteluja
kehitysvammaisten oikeudesta
osallistua kestävään kehitykseen.*

Arvaa kenet näin

et arvaa kenet näin
et arvaa mitä kuulin
taidan ensin kirjoittaa
ja sitten tulen käymään

en nähnyt ihmeitä
mutta näen paljon toisin
ei ole ihme että tavattiin
vaan ihme on että tavattiin
vasta nyt

arvaa kenet näin
arvaa mitä kuulin
taidan ensin kirjoittaa
ja sitten tulen käymään

Satakunnan kehitysvammaisten polkupyöräviesti Myötätuuleen 15.-24.8.1994

Ennen lähtöä

Oikeastaan vasta lähdön aikana tuli huomanneeksi, millaiselle uhkarohkealle matkalle oltiin lähdössä. Edessä olisi pitkiä työpäiviä, talkootyötä. Jos jokin lenkki pettäisi, viestin kulku katkeaisi tai viivästyisi.

Laman jäljet näkyivät selvästi kehitysvammaisten polkupyörien kunnosta. Kaksi vuotta sitten polkupyörät olivat paremmassa kunnossa. Juuri liikkumisen vapauteen kehitysvammaisten köyhyys osuu kipeimmin. Monelle vammaiselle polkupyörä on hyvinkin luonnollinen kulkuneuvo, sillä liikkuminen ei maksa muuta kuin pyörien kunnossa pitämisen hinnan, ja tätäkään hintaa ei enää tuntunut olevan.

Reissulle lähtiessä alkupääoma oli 970:-, lähtöhetkellä oli kahden kunnan tuki tiedossa. Kaikenkaikkiaan tukea tuli 6 kunnalta.

15.8 maanantai

Ravaninkodon asuntola, Ulvila

16-paikkainen kehitysvammaisten asuntola, KeViKen kotopaikka. Asuntolan toiminta on kulttuuripainotteista. Samalla kun toiminta on vilkkainta koko Satakunnassa, se on myös halvinta satakuntalaisista toimintayksiköistä.

Aamutoimet oli aloitettu hyvissä ajoin. Pyöräviesti lähti Ravaninkodon asuntolasta kello 7.50 vain viisi minuuttia aikataulustaan jäljessä. Ensimmäinen ajomatka oli 500 metriä.

Mukaan lähtivät Kari Laineenoja, JP Niemi, Risto Sandberg, Matti Pörhösuu, Marja Lahtinen, Tanja Rauhanen ja Ari Impola. Huoltoautoa ajoi Eeva-Liisa Husu. Irmeli Astren jäi asuntolaan ”viestikeskukseksi” puhelimen ääreen.

Heti lähdössä tuli yksi selkeä ero edelliseen viestiin. Tätä viestiä ei videoitaisi niinkuin edellistä, vaan pyöräiltäisiin. Kaikki tulevat tapaamiset jäisivät muistin varaan. Vaikka tarkoitus oli alunperinkin kirjoittaa jonkinlaiseksi raportiksi, ei edes muistiinpanovälineitä huomattu ottaa mukaan.

Antinkartano, Ulvila

Antinkartano on kehitysvammaisten keskuslaitos. Antinkartano tarjoaa noin 200 kehitysvammaiselle yhteiskunnan normaalipalveluja niiltä osin kuin kunnat eivät niitä voi tai pysty järjestämään.

Antinkartanon vahvimmat valtit ovat ylikunnallinen toimintaverkosto, vahva ammattiosaaminen ja korkea hoidollinen taso.

Vahvaa näyttöä osaamisesta on myös valtakunnallisestikin korkealle arvostettu kulttuuripalvelujen taso.

Antinkartanoon saavuttiin kello 8.00 täsmälleen aikataulun mukaisesti. Satakunnan erityishuoltoapiirin piiri johtaja Pertti Rajala lähetti viestin virallisesti tykinjyskeen paukkeessa matkaan.

Sää oli mitä mahtavin. Ensimmäiset kilometrit pyöräiltiin kuin sametissa, ilma oli raikas ja toivoa täynnä.

Uvilan ja Nakkilan kunnan rajalla tuli juhlava olo; matkamme oli vihdoin kunnolla päässyt alkamaan.

Ensimmäiset ongelmat ja taistelut alkoivat; Kari ei tuntunut pysyvän mukana pyöräletkassa ja jäi jälkeen. Kari on mies, joka haluaa kulkea omia polkujaan, ja viestin pelisäännöt eivät olleet selvinneet miehelle.

Toinen etappimme oli 8 kilometriä. Kaikki mukana vielä. Täältä tullaan Satakunta!

Satakunnan Käsi- ja Taideteollisuusoppilaitos, Nakkila

KeViKen toiminta on alkanut täältä taidepainotteisen erityistyön ohjauksen jatkolinjalla. Koulussa toimii myös kehitysvammaisten kudontalinja.

Käymme koululla pikaisesti tervehtimässä.

Nakkilan kunta

Nakkilassa on Kokemäenjoki parhaimmillaan; jos viesti kulkisi myös vetten päällä, niin koko viesti kulkisi päinvastaiseen suuntaan; tulisimme jokea pitkin alas.

Pyöräilykuntana Nakkilassa eivät mäet kiusaa, mutta isot aukeat vastatuulisina päivinä kylläkin.

Nakkilan kunta herättää kahdenlaisia mielikuvia KeViKeläisissä. Toisaalta Satakunnan Käsi- ja Taideteollisuusoppilaitoksen toiminta on esimerkillistä, toisaalta Nakkilan kunnallisten päättäjien lausunnot aiheuttavat ahdistusta ja epätietoisuutta. Sosiaalipuolen ihmisten kanssa tulee toimeen, mutta kehitysvammaisten ja päättäjien väliset viestintäyhteydet, muutamaa poikkeusta lukuunottamatta puuttuvat.

Asuminen on pääosin järjestetty kunnan puolesta, samoin osa päivätoiminnasta. Antinkartano on lähellä, joten osa päivä- ja vapaa-ajan toiminnasta on järjestetty siellä.

KeViKeläisten mielestä Nakkilassa olisi erittäin tärkeää järjestää yhteinen keskustelutilaisuus kehitysvammaisten ja päättäjien välillä.

Nakkilan kunta on ottanut Myötätuulen viestin hyvin vastaan. Jokaiseen tiedusteluunne ja kutsuumme on tullut vastaus.

Vastaanotto Nakkilassa 1994

Nakkilassa pyöräilijöitä odotettiin jo kunnantalon ovella. Alku oli lupaava. Avaus on tärkeä, silloin tulee heti sellainen fiilis, että meitä odotetaan ja että olemme tervetulleita.

Silloin kun veimme viestiä ensimmäisen kerran, meillä ei ollut aavistustakaan saamastamme vastaanotosta. Silloinkin ensimmäisen kunnan eli Nakkilan vastaanotto tuntui erittäin rohkaisevalta.

Vastaanottajia oli nyt kolme. Ensin pidettiin puheet ja sitten puhuttiin vapautuneemmin.

Nakkilan kunta tarjosi mehut pyöräilijöille. Nakkilan sosiaalijohtaja lähti mukaan pyöräilemään. Matkalla keskustelimme lähinnä viestintään liittyvistä asioista ja nautiskelimme mukavasta myötätuulesta. Sitten poikkesimme Hakuninkodon asuntolaan syömään.

Hakuninkodon asuntola

6-paikkainen kehitysvammaisten ohjattu asuntola.

Kävimme syömässä Hakuninkodossa. Nakkilan sosiaalijohtaja sai tutustua asuntolaan, ja me kaikki saimme kotiruokaa kylliksemme, nyt kelpasi taas pyöräillä. Hakuninkodosta lähti mukaan kaksi pyöräilijää polkemaan mukanaamme Harjavallan kaupungintalolle.

Harjavalta

Harjavallassa vastaanotto on ollut molempina vuosina erittäin hyvä, puheita on pidetty ja keskustelua on syntynyt.

Erityishuoltopiirin ja Harjavallan kaupungin välinen yhteistyö tuntuu toimivan, kehitysvammaisten tarpeet otetaan huomioon.

Harjavallassa meitä oltiin vastassa isolla joukolla. Iloinen yllätys oli se, että pyöräilijöitä lähtisi Harjavallan päiväkodeista peräti viisi.

Vastaanottopuheen piti päiväkotien johtaja. Näkökulma oli mielenkiintoinen; keskustelimme kehitysvammaisista lapsista muiden lasten joukossa. Mieleen jäi se, että

kehitysvammainen muiden joukossa enemmänkin rikastuttaa yhteisöjä. Monia asioita tulee tarkasteltua toisin, ja se on hyvä asia.

Tie Harjavallasta Kullaalle on hieno pyöräilytie. Valittavana olisi ollut toinenkin reitti, joka olisi mennyt Leineperin Ruukin läpi, mutta nyt kulkemamme tie oli paremmassa kunnossa.

Nyt ongelmana oli se että Tanja ja Kari alkoivat jäädä letkasta. Kävi selväksi, että Tanjan pyörän satula oli ollut liian korkealla ja se oli hiertänyt Tanjaa pahasti. Harjavallasta Pitkäjärven sillalle tultaessa kävi selväksi, että Tanja oli pyöräilynsä pyöräillyt. Samoin Karille tehtiin selväksi, että jos hän ei pysy mukana, niin pyörä otetaan huoltoautoon ja Kari voi palata kotiin. Emme olleet varmoja pelleilikö Kari vai oliko hän todella heikkokuntoinen.

Olimme joutuneet lähtemään niin vähillä resursseilla liikkeelle, ettei meillä olisi huoltoautoa kuin ensimmäisenä päivänä. Jos seuraavina päivinä tulisi ongelmia, meitä ei auttaisi kukaan.

Kullaa

Kullaan kunta on KeViKeläisille tullut tutuksi lähinnä Joutsijärven kautta, missä on patikoitu, veneilty ja tehty elokuva ”Robinson Crusoe- Kanootinkaatajan päiväkirja”.

Kullaalla vastaanotto oli hyvä. Oli silti selvästi havaittavissa, että kehitysvammaiset eivät olleet kunnantalon jokapäiväisiä vieraita.

Mehut juotiin, piparit syötiin ja juteltiin niitä näitä. Mitään vakavampaa keskustelua ei päässyt syntymään.

Matka jatkui nyt ensimmäistä kertaa pelkästään oman tiimimme kesken. Harjavaltalaiset lähtivät kotiin, eikä Kullaalta pyöräilijöitä saatu mukaan.

Matkaa Paluksen ja Harjakankaan kautta Noormarkkuun kertyy 22 km. Tie on hyväkuntoinen ja mukava pyöräillä.

Kari järjesti taas pieniä ongelmia. Ensin hän jäi kovin muista pyöräilijöistä jälkeen, sitten hän lähti edelle, sitten piiloutui pensaaseen ja oli hukassa pitkät tovit. Emme menneet hakemaan, ja Kari tuli jossain vaiheessa taas mukaan. Alkoi olla vähän sellainen olo, että tuleeko Karin mukanaolosta mitään, kestäisimmekö me muut Karin tempuilua? Kestimme kyllä, sillä miehen tempuilut loppuivat siihen.

Noormarkku

Noormarkku on kaunis kunta ja ihanteellinen pyöräilykunta. Myötätuulen viesti vuonna 1992 ei löytänyt virallista vastaanottajaa, samoin kävi vuonna 1994 keskusteluyhteydestä huolimatta.

Noormarkusta odotimme vastaanottoa, koska olimme olleet puhelinyhteydessä Noormarkun sosiaalitoimistoon. Noormarkku oli yksi viestiä taloudellisesti tukeneista kunnista. Lienee sattunut jonkinlainen työtaturma, koska vastaanottoa ei löytynyt kuin lehdistöltä. Matkan ensimmäinen pieni pettymys oli kuitenkin tosiasia, vaikka viestille löytyikin sitten hakemisen jälkeen vastaanottaja.

Noormarkusta lähdimme pyöräilemään kohti Pomarkkua. Matka oli ikävä, pyöräilimme isoa tietä pitkin Pomarkkua ja liikennettä oli paljon. Väsymyskin alkoi painaa.

Pomarkkuun tulimme tunnin etuajassa, sillä olimme sopineet tapaamisen yöpaikkaamme kello 18.00. Yövyimme Pomarkun nuorisotalolla. Heitimme hyvästit huoltoautolle. Tanja lähti haikein mielin huoltoauton mukana. Tästä lähtien olisimme omillamme ainakin seuraavaan iltapäivään asti.

Kävimme suihkussa ja kotiuduimme. Illalla kävimme kylällä kävelemässä. Kahvihammasta alkoi kolottaa. Olimme menossa paikalliseen ravintolaan kahville, mutta se olikin kiinni. Aloimme olla jo hieman huolissamme, ettemme saisikaan iltakahvia, mutta sitten löysimme ystävällisen grillin, joka keitti meille kahvit. Pienten kuntien palvelualltius näytti nyt parhaat puolensa.

16.8 tiistai

Aamulla keskustelimme Radio Mafian kanssa viestistä. Vähän jännitti toimisiko matkapuhelin, sillä matkamme alkuvaiheella oli yllättävän paljon alueita, joissa matkapuhelin ei toiminut. Nyt matkapuhelin toimi ja oli paikallaan.

Sitten vain tavarat pyörien päälle ja kulkuun. Kenenkään paikat eivät olleet kipeitä, ja mieli oli muutenkin korkealla. Tänään ei olisi huoltoautoa kuin vasta iltapäivällä, joten nyt olimme aivan omillamme. Ainoa harmittava asia oli, ettemme saaneet aamukahvia. Ehkäpä saisimme kunnantalolla.

Pomarkku

Pomarkkua voidaan hyvinkin pitää yhtenä kauneimpana kyläkeskuksena.

Vuonna 1992 oli Myötätuulen Viestiä vastassa koko kunnanhallitus.

Kunnantalolla oli meitä vastassa kunnanjohtaja Sulo Keränen. Vastaanotto oli kaikin puolin luonnikas. Keskustelimme kaikenlaisista asioista puolin ja toisin, tervehdimme paikallisia kehitysvammaisia. Pienen kunnan edut tulivat varsin hyvin esille; kunnanjohtaja ja paikalliset kehitysvammaiset tuntevat toisensa ja keskusteluyhteys on luontevaa.

Olimme jo lähdössä, kun vihjasimme hieman, että aamukahvitkin olivat vielä saamatta. Keränen ymmärsi vihjeen ja lähdimme kunnantaloon keittämään kahvia. Pääsimme jatkamaan matkaa 45 minuuttia aikataulusta myöhässä.

Seuraavat kaksikymmentä kilometriä meni rattoisasti ja saimme aikataulua kiinni. Tie oli koko reitin hienoimpia, oli mukava ajaa. Tie oli niin mäkinen, ettei 20 kilometrin aikana tarvinnut polkea kuin kymmenen kilometriä, loput olivat alamäkeä.

Merikarvian hoitokoti

Kehitysvammaisten hoitokoti, jossa asuu iäkkäitä kehitysvammaisia. Hoitokoti on alunperin suunniteltu kehitysvammaisten vanhainkodiksi. Hoitokodissa on mukava ja kotoisa tunnelma, mutta säästöt iskevät kipeästi toimintaan. Viriketoimintaa ei juurikaan ole. Antinkartanon hoitokodissa saadaan aina apua vierekkäisiltä osastoilta ja resursseja voidaan jakaa, mutta Merikarvian hoitokodissa on jääty kovin yksin vähentyneiden resurssien kanssa.

Aikataulu saatiin kiinni sopivasti Merikarvialla. Aivan loppumatkasta Matilla oli hieman vaikeuksia, häntä heikotti ja tunsu pahoinvointia, mutta kun pysähdyimme Merikarvian hoitokodissa syömään ja hieman lepäämään, niin matka alkoi taas taittua mukavasti. Meitä kestittiin niin hyvin, että myöhästyimme seuraavasta tapaamiselta 10 minuuttia. Merikarvian työkeskuksen väki pyöräili kansamme ja Merikarvian kunnantalolla oli koossa aikamoinen joukko.

Merikarvian kunta

Merikarvian kunta on yksi KeViKeläisten lempikuntia. Erityishuoltopiirin, kunnan ja tukiyhdistyksen välillä on keskusteluyhteys ja yhteistyö on saanut konkreettisiakin muotoja. KeViKe on järjestänyt kuntaiskun Merikarvialle yhdessä kunnan kanssa. KeViKe toimii Merikarvialla kansalaisopiston suojissa. Kehitysvammaiset voivat asua Merikarvialla luonnollisina kuntalaisina.

Eikä Merikarvialla muutenkaan oltu ensi kertaa. Kerran olimme pyöräretkellä rantatietä pitkin, ja melontaleirejäkin oli järjestetty pari kertaa.

Merikarvia on Suomen aurinkoisimpia kuntia, täällä paistaa aurinko useammin kuin muualla. Merikarvian asukasluvu kaksinkertaistuu kesäisin, mutta on elämää talvellakin. Merikarvian työkeskuksessa toimii KeViKen videokerho.

Vastassa oli Merikarvian kunnanjohtaja Pentti Ala-Luopa ja muitakin vastaanottajia oli lehdistöä myöten. Tunnelma oli leppoisa ja kiireetön. Tarjoilua ei ollut, mutta toisaalta olimme juuri ruokapöydässä nousseet.

Merikarvian työkeskuksen väki saattoi meidät Tuorilan risteykseen. Huoltoautokin saapui, mutta kaikki oli hyvin.

Siikaisten kunta

Siikaisissa alkoi jo väsymys hieman painaa. Kun päivän virallinen ohjelma oli loppullaan, niin jäimme huoletta keskustelemaan asioista ja juomaan kahvia Siikaisten sosiaalitoimistoon.

Myötätuulen viestin otti Siikaisten kunnassa vastaan Tapani Santavirta ja sosiaalityöntekijä Nina Wilenius.

Keskustelu liikkui enemmänkin muiden vammaisten asioissa kuin kehitysvammaisten. Kehitysvammaisiin liittyvät asiat eivät ole Siikaisten isoimpia ongelmia.

Vammaisneuvostot puhuttivat, miten niihin saisi enemmän eloa ja toimintaa. Täältäkin vammaisneuvostosta puuttuvat vammaiset, jotka ovat aktiivitehtävissä

Sitten jatkettiin vapaalla aikataululla kohti Honkajoen päivätoimintakeskusta. Matkaa oli 30 kilometriä ja yli 15 kilometriä oli soratietä, joka ei tuntunut loppuvan koskaan. Puhelimellakaan ei saatu yhteyttä mihinkään.

Honkajoen päivätoimintakeskus

Honkajoen kunta on tehnyt omat ratkaisunsa kehitysvammahuollossa. Honkajoella toimii kunnan järjestämä päivätoimintakeskus.

Toiminta ei ole lähtenyt kaikissa suhteissa aivan toivotulla tavalla liikkeelle, mutta pohja toiminnalle on hyvä. Tarkoituksena on saavuttaa mahdollisimman suuri integraatio kuntalaisena, ja pienissä kunnissa tämä onnistuukin parhaiten, mikäli asia otetaan tosissaan.

Yhteistyötä tarvitaan, ja Honkajoella oivallettiin tämä miellyttävästi Myötätuulen Viestin aikana.

Hieman ennen Honkajokea saatiin lisää pyöräilijöitä Honkajoen sosiaalitoimistosta ja päivätoimintakeskuksesta.

Olimme sopineet illanvietosta ja yöpymisestä päivätoimintakeskuksessa.

Illanvietossa oli kaikkiaan läsnä 25 henkeä. Keskusteluissa esiteltiin kuntien näkökulmia, erityishuoltopiirin näkökulmia, sekä KeViKeläisten näkökulmia.

Honkajoelta tuli siis konkreettista Myötätuulta. Kesällä 1995 Honkajoen kunta ja KeViKe järjestivät yhteisen viestintäleirin.

Kun KeViKe teki kyselyn vuonna 1995 Myötätuulen viestistä, kyselyn mukana lähetettiin Honkajoen kunnan ja KeViKen yhteistyöllä järjestetyn viestintäleirin tulos, lehti, Honkajoki Special -Painoke.

17.8 keskiviikko

Honkajoen kunta

Honkajoen kunnantalo oli ainoa kunnantalo, joka jätettiin väliin. Illanvietossa edellisenä iltana oli oikeastaan kaikki vastaanottajat paikalla, joten päätettiin, että aamulla nukutaan hieman pitempään ja jatketaan matkaa kohti Karviaa.

Matka etenikin joutuisasti. Honkajoen kunta oli valtuuttanut Paavo Törmän edustamaan Honkajoen kuntaa koko loppumatkan ajaksi. Paavo osoittautuikin oivaksi juttumieheksi, ja myötätuulen saattelemana matka taittui enemmänkin puheen kuin polkemisen voimalla.

Karvian kunta

Karvian kuntaan on luonnikas tulla. Vastaanotto on molemmilla kerroilla ollut hyvä.

Karvian kunta on viestimme lähtöpaikasta kauimpana. Ulvila on kutakuinkin Satakunnan keskellä ja sieltä tulee Karviaan matkaa satakunta kilometriä.

Etäisyydet ovatkin Karvian pienenä ongelmana, Karviasta on pitkä matka muiden kuntien tarjoamiin palveluihin, eikä omaa palvelua ole vielä riittävästi. Suurin puute on päivätoiminnan järjestämisessä. Toisaalta taas esimerkiksi kunnanjohtaja tuntee lähes kaikki karvialaiset kehitysvammaiset nimeltä, vaikka vammaiset asuisivat muuallakin.

Karvialle tultiin hyvissä ajoin. Karvian kunta tarjosi meille ruokailun.

Keskustelua riitti runsain mitoin. Myös lehdistö esitti paikalla kiperiä kysymyksiä. Itse asiassa Ylä-Satakunnan juttu viestistä oli ehkä eniten kantaanottavin. Jutussa käsiteltiin Karvian kehitysvammapolitiikkaa ja kulttuurin merkitystä kehitysvammaisille. Jutussa myös siteerattiin kehitysvammaisten kulttuurituotoksia. Jutun painopisteet olivat meille viestiläisille mannaa.

Karvialta lähdettiin tunnin aikataulusta jäljessä. Edessä oli viestin pisin etappi, 44 kilometriä.

Koska meillä ei ollut huoltoautoa kuin ajoittain, niin turvallisuuden vuoksi meillä oli mukana matkapuhelimen. Puhelin osoittautui loistavaksi seuralaiseksi paitsi silloin, kun sitä olisi kipeimmin tarvinnut. Pisimmillä metsätaipaleilla ei puhelimille päässyt mihinkään.

Samoin silloin kun olimme Pohjois-Satakunnassa, oli koko Pohjois-Satakunta puhelinmotissa lähes koko päivän. Meihin ei saatu yhteyttä, emmekä me saaneet keneenkään.

Meillä ei ollut oikeastaan minkäänlaista kokemusta matkapuhelimista ennen tätä reissua, ja tuli kyllä vähän sellainen ensikosketus matkapuhelimeen, että se on vielä hieman leluasteella, lastentaudit vaivaavat.

Puolessa matkassa JP:ltä puhkesi rengas. Näytti aivan selvältä, että seuraavalta tapaamiselta myöhästyttäisiin. Kun puhelinkaan ei toiminut, ja me olimme keskellä korpea oman onnemme nojalla.

Rengas saatiin korjatuksi ja sitten pyörän päälle ja kiireesti matkaan. Viimeiset 22 kilometriä tultiin tunnissa, puolet tästä oli vielä soratietä. Hieman ennen Jämijärveä saatiin taas puhelin kuuluviin, ja Irmelin kautta, joka päivysti Ulvilassa, saatiin viesti Jämijärven kunnantalolle, että olemme hieman myöhässä. Ja myöhässä olimmekin, peräti 5 minuuttia ja melkoisen väsyneinä.

Ylä-Satakunta- lehti 19.7.1994:

Pyöräviesti pysähdytti päättäjiä. Kuka kuuntelee kehitysvammaista?

Haastajat pysähtyivät Karviaan keskiviikkona. Kunnantalolla oli järjestetty heille ensin ruokailu ja sen jälkeen lyhyt tapaaminen kunnan päättäjien ja virkamiesta ja karvialaisten Marjo ja Tuomo Pihlajaviidan hoitokodin asukkaiden kanssa.

Pyöräviestin tavoitteena on tuoda esiin kehitysvammaisten arkipäivää ja sitä miten avustusten nipistäminen tuntuu heidän arkipäivässään.

Pyöräviestin budjetti on oikea niukkanen. Rahaa reilun viikon matkalle varattiin 970 markkaa.

- Rahan niukkuus ei välttämättä ole huonokaan asia. Enemmän pitäisi tarkastella tarkoituksellisuutta eikä taloudellisuutta kehitysvammaisten elämässä. Suoraan pinkattu pyyheliinapino voi olla siistin näköinen, mutta onko se tarkoituksenmukainen, Ari Impola heittää kysymyksen.

Karvian sosiaalisihteri Anneli Johansson haluisi kehittää kehitysvammaisille suunnattua viriketoimintaa. Karviassa on sellaista tarjolla vain kerran viikossa keskiviikkoisin.

Hänen mielestään Karviassa tarvitaan myös uudenlaisia asumisratkaisuja, koska kehitysvammaisen asuu usein iäkkäiden vanhempiensa luona.

Vammaisten kuin myös vanhusten asumisratkaisuun helpotusta pyritään löytämään kokoon kutsutussa työryhmässä, jonka tarkoitus on esittää ideoita asuinolojen parantamiseksi.

Jämijärven kunta

Jämijärvellä vastaanotto oli hyvä. Väsymys alkoi edellisen tiukan matkanteon jälkeen painaa. Koska aikataulua ei ollut, istuimme pitkän tovin kunnantalon portailla keskustelemassa.

Kunnantalolta lähdettyä jaksomme polkea ensin sata metriä, kävimme paikallisessa kuppilassa kahvilla ja jäätelöllä. Sitten taas jatkettiin matkaa vapaalla aikataululla kohti Lumisuon asuntola Kankaanpäässä, jossa olisi illanviettoa ja yöpyminen.

Lumisuon asuntola, Kankaanpää

Lumisuon asuntolassa vietimme rauhallisen koti-illan, saunoimme, söimme ja nukuimme hyvin.

18.8 torstai

Kankaanpään kaupunki

Kankaanpäässä oli viestiä vastaanottamassa 16 ihmistä. Myös Kankaanpään työkeskuksen väkeä oli kaupungintalolla, joten koolla taisi olla koko viestin isoin joukko. Tapaaminen oli asiallinen, paitsi että saimme aploodeja vastaanottajiltamme lähtiessämme. Kyllä se tuntuikin kannustavalta!

Sitten lähdimme polkemaan kohti Laviaa.

Lavian kunta

Laviassa kävimme syömässä Lavian asuntolassa noin kello 11.00. Olimme mukavasti etuajassa ja saimme levätä ruuan jälkeen.

Lavialla oli vastassa kunnanjohtaja kuten edelliselläkin kerralla. Tunnelma oli leppoisa. Kunnantalo on sellainen vanhanpuoleinen rakennus, josta päätelimme, että kunta on varmaan hoitanut raha-asiansa hyvin, minkä kunnanjohtaja myönsikin.

Kunnanjohtaja lupasi esittää tuomamme videon kunnanhallituksen kokouksessa. Ja muisti kehua myös Myötätuulen viesti videoamme. Matkaa jatkettiin taas oikein hyvällä mielellä.

Kiikoisten kunta

Kiikoisten kunnantalolla olimme hieman etuajassa. Saimme ensin tuhdin tietopaketin Kiikoisten kunnasta, ja meille tuli eteen yksi yllätyskin, emme olleetkaan enää Satakunnassa. Kiikoinen kuuluu Pirkanmaahan. Emme olleet ajatelleetkaan asiaa, olimme luulleet, että kun pyöräilemme Satakunnan erityishuoltoalueella, niin ilman muuta liikkuisimme Satakunnassa. Ehkä seuraava viestimme ei olekaan Satakunnan kehitysvammaisten viesti, vaan Satakunnan ja Kiikoisten.

Kiikoisissa suoritimme todellista kulttuurivaihtoa; annoimme omat kulttuurituotoksemme ja saimme mukaamme paikallisen kirjailijan Anneli Peltomaan ”Elon kuhilaita” mukaamme.

Kiikoisista jatkoimme hiljalleen Äetsää kohti. JP:n pyörän vaihteet alkoivat temppuilivat, ja väsymyksen alkoi taas hieman painaa. Tällä matkalla kohtasimme reitin isoimman mäen. Mäen päällä oli koko joukkomme aika hiljainen.

Äetsän kansalaisopisto

Äetsän kansalaisopistossa vastassa oli kansalaisopiston rehtori Kaisu Mikkela sekä joukko muita.

Nyt loppui minun työaikani. Marja Lahtinen taas joutui lähtemään takaisin Ravaninkotoon töihin. Marja tulisi vielä mukaan viestin loppumatkaksi. Nyt alkoi oikeastaan viestin mielenkiintoisin osuus. Vastuu viestin kulkemisesta eteenpäin oli nyt siis täysin kehitysvammaisten polkijoiden. Seuraavan kerran kehitysvammaisten ohjaajia ja henkilökuntaa tulisi viestiin mukaan vasta Huittisista.

Joimme kahvia kansalaisopiston terassilla ja keskustelimme niitä näitä ja tutustuimme toisiimme.

Meille oli varattu ohjelmaa myös illaksi. Saimme tutustua runoilija Kaarlo Sarkian elämäntyöhön. Kaarlo Sarkian museo oli yöpaikastamme muutaman kilometrin päässä, ja sinne mentiin tietenkin pyörillä. Hieman kivistellen lähdettiin, sillä päivä oli ollut melko rankka, mutta kyllä kannatti lähteä. Kaarlo Sarkian kotopaikassa aika pysähtyi ja me kaikki saimme tuntea historian havinaa.

Paluumatkalla vielä pysähdyimme Kaarlo Sarkian näyttämöllä, keskustelimme kulttuurista ja viestinnästä. Masa innostui laulamaan kansanlauluja, ja lauloimme niitä yhdessä. Yövyimme Kiikan entisen kunnantalon valtuustosalissa.

19.8 perjantai

Äetsä

Aamulla oli edessämme siis mielenkiintoinen tilanne. Viestillä ei ollut nyt johtajaa. Itse olin viettämässä vapaapäivää, vaikkakin olin mukana. Aamulla keskustelimme siitä, kuka vetäisi letkaa. Kukaan ei suostunut. Kaikki olivat tähän asti kyllä pyöräilleet mukavasti uhoten, tehneet omiakin ratkaisuja, mutta nyt oli pyöräilijöiden joukko hiljaa, eikä kommentteja kuulunut.

Avasimme kartan ja tutkimme sitä. Kaikki tiesivät, missä olimme mutta kukaan ei löytänyt paikkaa kartalta.

Olisiko viesti voinut kulkea ilman ohjaajaa? Viesti ehkä olisi pitkäjänteisen ohjaustyön jälkeen kulkenut, mutta järjestelyt tiedottamisineen eivät varmaankaan olisi onnistuneet. KeViKeläisiä olisi pitänyt ohjata pitkin kevättä toimimaan itsenäisesti viestinviejinä.

Pystyvätkö kehitysvammaiset sitten elämään itsenäisesti? Kyllä, mutta ei ilman ohjausta. Itselleni tuli vähän sellainen olo, että näinhän yhteiskuntakin kehitysvammaisia kohtelee. Monet pystyvät kyllä hyviin suorituksiin, mutta oma sisäinen motivaatio tarvitsee kannustusta. Kun annetaan itsenäisyyttä ilman tukea, ollaan kartan kanssa ilman kartanlukutaitoa. Tiedetään suurinpiirtein missä ollaan, mutta tuleva suunta puuttuu. Mitä tapahtuu, kun kunnat suuressa säästöhuumassa antaa kehitysvammaisille asuntoja ilman tukea. Onko se ilman kartanlukutaitoa heitteillejättöä?

No, viesti ei nyt kuitenkaan ollut heitteillä, olinhan kuitenkin vapaaehtoisena mukana. Mitä sitten, jos vapaaehtoisia ei enää löydy? Jos olisin tullut kipeäksi tai ei sitten vain olisi enää yksinkertaisesti huvittanut? Olisiko tässä tilanteessa löytynyt vapaaehtoisia vetäjiä? Siinäpä pohtimista. Peruspalvelut kyllä tuntuvat hoituvan kuntien puolesta, mutta palvelut, jotka tuovat elämään sisältöä tapahtuvat lähes poikkeuksetta paljolti vapaaehtoisin toimin.

Kävimme aamupalalla Kansalaisopistolla, jonka jälkeen jatkoimme matkaa. Ilma oli kirpeän raikas, pyörät kulkivat kuin siivillä ensimmäiset 6 kilometriä Äetsän kunnantalolle. Täälläkin meitä jo odotettiin, tällä kertaa enemmänkin pyörien päällä.

Mukana oli koko matkan isoin pyöräilijäjoukko, ja siksi se oli myös hauskin pyöräilymatka. Kuulimme matkalla Äetsän historiaa ja muutakin, teimme suunnitelmia tulevaisuuden varalle. Meille oli siis tulossa Äetsästä selvää konkreettista Myötätuulta.

Äetsän kunta osoittautui muutenkin matkan kulttuuripitoisemmaksi osuudeksi.

Lauttakylä -lehti 23.8.1994

”Kehitysvammaisten asiaan pontta polkien”

- Yksi rengasrikko ja minulta on pari pinnaa poikki. Suurempia ongelmia ei ole ollut, Ari Impola kertoi puolimatkan ohituttua. 650 kilometrin mittaista taivalta polkee viisi vammaista, heidän joukossaan huittislainen Kari Laineenoja.

Äetsään polkijat saapuivat torstaina. Illan ohjelmassa oli muun muassa kansanlaulujen lauleskelua Sarkia-näyttämön maisemissa. Ryhmä yöpyi Kiikassa kansalaisopistolla, josta matka jatkui perjantai aamuna Huittisiin.

Kaupungintalolla sosiaalihoitaja Timo Kaajalle luovutettiin lehti ja video, jotka esittelivät kehitysvammaisten omia näkökulmia huollon nykytilasta. Jokaiseen kuntaan jaettu materiaali on vammaisten itsensä valmistamaa.

- Satakunnassa ollaan muuta maata edellä kehitysvammaisten kulttuuritoiminnasta. Mutta tukea kaivataan, Ari Impola painotti.

Huittisista matka jatkui työkeskuksessa nautitun lounaan jälkeen Punkalaitumelle. Siellä viestinviejät polkivat iltapäivällä edelleen Vampulaan.

Kehitysvammaiset haastoivat Myötätuulen viestiin vähintään yhden edustajan jokaisesta vierailukunnastaan. Äetsästä Huittisiin matkassa olivat mukana

kunnanhallituksen jäsen Kaiku Hopeakivi sekä ennätyselliset seitsemän muuta saattajaa. Huittista edusti Punkalaitumelle asti sosiaalityöntekijä Tuula Naskali. Lisäksi pyörän päälle nousi viisi työkeskuslaista ja kaksi muuta henkilöä.

Huittinen

Huittisissa oli mukava vastaanotto.

Kävimme Huittisten työkeskuksessa syömässä. Kun lähdimme Huittisten työkeskuksesta polkemaan, koko työkeskuksen väki oli saattamassa meitä pihalla ja taputti meille. Kyllä oli mahtava olo, sitä tunsin tehneensä jotain hienoa.

Nyt saimme taas huoltoauton mukaamme ja muutaman pyöräilijän mukaamme.

Matkan varrella kävimme tervehtimässä vanhainkodissa.

Punkalaidun

Punkalaitumen kunnantalolla istuimme pitkän tovin virallisen vastaanoton jälkeen. Saimme kuulla kunnantaloon historiaa ja muitakin juttuja.

Punkalaitumelta lähdimme jo aikamoisen väsyneinä. Mukana oli kaksi Huittisten työkeskuksen poikaa.

Laskettelimme kunnantalolta mäkeä alaspäin, ja nyt meni minun pyörästäni rengas puhki. Alkoi olla jo omakin takki tyhjä.

Renkaan vaihto oli hieman tuskaista, mieluummin sitä olisi vain ajellut ilman huolen häivää. Samoin alkoi omaa matkaani vaivata kahden pinnan poikkimeneminen. Takapyörä vipatti niin pahasti, että alkoi epäilyttää, saadaanko päivän urakka tehtyä.

Olimme ensin lähteneet lähes tunnin aikataulusta jäljessä, rengasrikko viivytti ja viikonloppukyytimme kotiin odottaisi aika tiukalla aikataululla. Matkaa olisi 34 kilometriä. Puhelinkaan ei taas toiminut, eikä yhteyttä saatu mihinkään.

Menimme vielä hieman pitempää reittiäkin, koska lyhyempi olisi ollut enimmäkseen soratietä. Nyt menimme Alastaron kautta ja poikkesimme jo toisen kerran pois Satakunnasta. Alastaro kuuluu Varsinais-Suomeen.

Tuntui, ettei matka loppuisi koskaan, ainakaan emme ehtisi ajoissa Vampulaan. Mutta lopulta sekin matka päättyi, saavuimme Vampulan vanhainkodille, jonne saimme jättää polkupyörät viikonlopuksi. Lastasimme kamat nopeasti autoon ja lähdimme kotiin viikonloppua viettämään.

22.8 maanantai

Vampula

Aamulla lähdimme Ulvilasta kello kuudelta. Minulla on uusi lainapyörä ja JP:n pyörään vaihdettiin satula. Vampulan kunnantalolle ehdittiin ajoissa. Loppusuora alkoi.

Vampulassa vastaanotto oli leppoisa. Ensin suoritettiin virallinen osuus, sitten käytiin kahvilla, ja päälle otettiin vielä valokuvia.

Seuraavat kaksikymmentä kilometriä meni taas kuin siivillä. Oli myötätuuli ja pyöräilimme aikamoista vauhtia, sillä Vampulan aamukahvit ja keskustelutuokio olivat viivästyttäneet lähtöä.

Säkylä

Pienukko kunta Pyhäjärven rannalla. Säkylässä olemme olleet pyöräretkellä aikaisemminkin. Rantatie Säkylästä Euraan on yksi Satakunnan hienoimpia pyöräilyteitä.

Säkylässä olemme kello 10.00 aikataulun mukaisesti. Kunnantalolla meitä oli iso joukko vastassa.

Euran työkeskuslaisia oli mukana, samoin Säkylän asuntolasta löytyi pyöräilyedustusta. Säkylästä eteenpäin mentäessä olikin odotettavissa pyöräilijöitä joka etapiksi. Euralaiset aikovat pyöräillä Lappiin asti, mukana oli useita kehitysvammaisia pyöräilijöitä. Säkylästä lähdimme eteenpäin isolla joukolla ja lehtimiesten saattamana.

Köyliö

Köyliön keskusta on KeViKeläisten mielestä yksi Satakunnan kauneimpia.

Köyliössä ollaan kello 11.00 maissa ja vastaanotto oli taas viestin parhaimpia. Ensimmäisellä viestillä Köyliöstä lähti sosiaalitoimistosta väkeä mukaan pyöräilemään, ja tästä oikeastaan tulikin idea kutsua kuntien väkeä tälle pyöräviestille mukaan.

Köyliöläiset yllättivät taas hauskaasti; mukaan tulevilla pyöräilijöillä oli kaikilla Myötätuulen viesti t-paidat päällä! Niinpä mekin varmaan seuraavalla viestillä pidämme itsekin Myötätuulenviesti t-paitoja, ja odotamme innolla, mitä uusia ideoita köyliöläisillä on.

Matkalla tutustumme Kokemäen asuntolaan Teljänkotoon, jossa samalla ruokailemme.

Pyhäjärvenseutu -lehti 23.8.1994

Köyliötä pyöräilyjoukko lähestyi odotusten vallassa, sillä edelliskerralla vastaanotto Köyliössä oli ollut koko reissun mieleenpainuvin.

Köyliö ei pettänyt odotuksia tälläkään kertaa. Vastassa oli kunnanjohtaja Yrjö Saarinen sekä puolenkymmentä sosiaalipuolen työntekijää mehukannujen ja kakkupalojen kera.

Köyliön visiitin päätteeksi työntekijät nousivat pyörille ja saattelivat sisukkaat viestinpolkijat matkaan kohti seuraavaa etappia Kokemäkeä.

Satakunnan kansa -lehti 23.8.1994

Pyöräviesti saapui Köyliöön Säskylästä hieman ennen kello 11:tä, ja kunnantalolla oli leppoisan lämminhenkinen tauko. Myötätuulen viestiä oli odotettu, sillä esimerkiksi sosiaalitoimiston väki oli sosiaalijohtaja Tarja Kuopan johdolla pukeutunut pyöräkuvallisiin valkoisiin T-paitoihin, joissa luki Myötätuuleen.

Teljänkodon asuntola

Teljänkodon kehitysvammaisten asuntolassa vaalitaan kaikkea kulttuuriin liittyvää. Tällä kertaa saadaan nauttia ruokakulttuurista, mutta asuntolalla on muunmuassa oma ”taidevintti”. Myös melonta kuuluu toisinaan päiväjärjestyksen. Teljänkoto on toinen Robinson Crusoe -projektin toteuttanut asuntola.

Edellisen Myötätuulen viestin aikana valiteltiin, ettei Kokemäellä saatu valkosipulihärkää, eikä sitä saatu tänäkään vuonna. Muuten ruoka oli ruhtinaallista.

Kokemäki

Kokemäelle tulimme hieman myöhässä, ja vastaanottoa oli runsain mitoin. Kokemäellä menimme kunnanvaltuuston saliin, joimme kahvit, keskustelimme ja vaihdoimme mielipiteitä.

Mukaan pyöräilemään saatiin Kokemäen kulttuurisihteeri. Matkalla keskustelimme yhteistyömahdollisuuksista ja totesimme, että mahdollisuudet ovat olemassa vaikka minkälaiseen yhteistyöhön, olihan Teljänkodon asuntolalla jo mielenkiintoisia tuloksia kehitysvammaisten kulttuuritoiminnasta.

Tie Kokemäeltä Kiukaisiin oli mukavaa pyöräillä.

Kiukainen

Kiukaisissa saatiin vastaan sosiaalitoimiston edustaja, eikä kunnanjohtajakaan malttanut lomiltaan pysyä poissa vastaanottotilaisuudesta. Kiukaisten kunnanjohtaja on muutenkin aktiivisesti käynyt monissa kehitysvammaisten kulttuuritapahtumissa aina kun on kutsuttu, ja on aina ilo kutsua tällaisia ihmisiä.

Sitten lähdimme vapaalla aikataululla Euran työkeskukseen, jonne saavuimme noin kello 17.00. Tiedossa oli illanvietto Euran työkeskuksessa, tanssia ja yöpyminen.

Euran työkeskus

Euran työkeskuksessa vietimme iltaa. Paikalla oli noin 60 henkeä, kunnan edustajia, kehitysvammaisia ja heidän vanhempiaan, hoitajia, ohjaajia.

Illan aikana vaihdettiin mielipiteitä puolin ja toisin, laulettiin välillä ja nautittiin kahvipöydän antimista.

Eurassa sovittiin myös konkreettisesta Myötätuulesta, Euran vammaisneuvosto kutsui KeViKen esitelmöimään Euraan myöhemmin sovittavana ajankohtana. KeViKe kävikin kylässä Euran vammaisneuvoston kutsusta keväällä 1995. Muustakin yhteistyöstä on ollut puhetta.

23.8 tiistai

Ala-Satakunta -lehti 23.8.1994

”Viesti kulkee Satakunnassa: Myötätuulen kehittäminen on mahdollista”

Eilisiltana viestin saavuttua Säskylän, Köyliön, Kokemäen ja Kiukaisten kautta Euraan. Euran työkeskuksessa järjestettiin illanvietto, johon oli kutsuttu myös kunnan sosiaali-, kulttuuri- ja liikuntatoimien edustajat, tukiyhdistyksen johtokunta ja seurakunnan edustajat. Keijo Vatjan harmonikan säestyksellä oli laulua ja mahdollisuus tanssia. Tänä aamuna Euran työkeskuksen väki vie viestiä Lappiin, mistä Naulan työkeskuksen väki polkee sitä eteenpäin.

Eura

Aamupuuron jälkeen lähdimme kunnantalolle. Viestiä vastaanottamassa oli kutakuinkin samaa väkeä kuin edellisenä iltana illanvietossa. Sitten nousimme pyörän selkään ja lähdimme pyöräilemään kohti Lappia.

Euran ja Lapin välinen tie ei ole mikään mukava pyöräilytie. Tiellä on kova liikenne ja rekkoja on paljon, mutta matka sujui joutuisasti. Huoltoautokin Eurasta kulki mukana.

Matkalla tuotiin myös Marja Lahtinen pyöräilemään loppumatkaksi ja viettämään vapaapäiviään tänne maantien päällä. Eli loppumatkan virallinen viestinviejäkulkueemme oli nyt 5 kehitysvammaista ja kaksi vapaapäiväänsä viettävää työntekijää.

Nyt siis pyöräilimme Lapin kuntaan.

Lappi

Lapin vastaanotto oli joviaali. Täällä tuli vastaan myös Lapin asuntolan väkeä. Kunnantalon edustalla meillä oli mehua ja keskustelutauko. Euran työkeskuksen väki heitti viestille hyvästit ja jatkoimme matkaa Lapin asuntolaan syömään.

Lapin asuntola

Asuntolassa asun ja opettelen itsenäiseen asumiseen. Täällä on mukavaa. Saa käydä töissä Eeron virikkeessä. Pakkaan hevosenkenkänauloja, jotka menevät Amerikkaan. Tekstiilitöitä teemme myyjäisiin ja sitten saamme rahaa. Pääsemme matkustelemaan omalla punaisella bussilla.

Asuntolan asukas Sinikka Saari

Lapissa toimii yksityinen asuntola. Siellä kävimme syömässä.

Asuntola oli kotoisa. Toimintaan kuului myös osin työtoiminta. Ravaninkotolaiset ainakin olivat kovasti kateellisia siitä, että asuntolassa oli oma pikku-bussi.

Lapin asuntolassa vierähti pitkät tovit, tutustuimme asuntolaan ja söimme, ja sitten tulikin taas jo kiire. Kodisjoelle mennessä JP:n pyörä taas tempuillee, väsymyskin alkaa ja tie on huono soratie. Kodisjoelle kuitenkin päästään ajoissa.

Kodisjoki

Kodisjoki on asukasluvultaan manner Suomen pienin kunta, noin 600 asukasta. Tilastollisesti kehitysvammaisia on kunnassa 4.

Kodisjoen kunta on viestimme eräs mielenkiintoisempia kohteita. Kunta olisi KeViKelle mielenkiintoinen tutkimuskohde, täällä jos missä näkisi, miten kunta toimii.

Vastaanottoa ei ollut. Edellisellä viestillä Kodisjoki oli toinen niistä kahdesta kunnasta, joihin jouduimme laittamaan viestin postiluukusta sisään. Nyt löytyi sentään vastaanottaja, joka ei tosin tiennyt viestistä mitään, joten hän ei myöskään ollut mitenkään valmistautunutkaan.

Asetelma oli oikeastaan aika mielenkiintoinen. Viestin ja KeViKen kannalta Kodisjoen kunta on painoarvoltaan yhtä arvokas kuin muutkin satakuntalaiset kunnat. Kunnalta ei tule muutenkaan mitään kehitysvammaisiin kohdistuvia lausuntoja. Jos olimme vielä viestistäkin lähettäneet kolme kutsua 600 asukkaan kuntaan, niin luulisi, että joku olisi tiennyt asiasta jotain. Viestin vastaanottaja oli sosiaalityöntekijä, ja Lapin asuntolan asuntolanhoitaja keskusteli eräästä kodisjokilaisesta kehitysvammaisesta, joten Kodisjoella todennäköisesti on ainakin yksi kehitysvammainen asukas.

Odottelimme hieman raumalaisia tänne vastaan, mutta heitä ei vielä näkynyt. Sitten saimme puhelinyhteyden, ja he odottaisivat meitä Naulassa, josta jatkaisivat matkaa Eurajoelle illanviettoon.

Hieman ennen Raumaa saimme yhden pyöräilijän vastaamme opastamaan meitä Naulan työkeskukseen.

Naulan työkeskus

Naulan työkeskuksessa juotiin kahvit ja lähdettiin isolla joukolla kaupungintalolle.

Rauma

*Raumalla oli 1992 isoin joukko viemässä viestiä keskellä yötä, mutta Rauma oli toinen Satakunnan kunnista, jolle ei silloin löytynyt viestin vastaanottoa. Nyt löytyi vastaanotto.
Myös taloudellista tukea viestillemme löytyi.*

Rauman kaupungintalolle löytyi taas iso viestinviejäjoukko, ja löytyi myös kohtuullinen vastaanottajajoukko. Keskustelua syntyi, ja se oli vilkasta.

Lähdimme vapaalla aikataululla meri-Rauman pikkuteitä pitkin Eurajoen toimintakeskukseen.

Karilla oli matkalla vaikeuksia, hän alkoi jäädä taas jälkeen. Ongelmaksi oikeastaan muodostui ensin se, että emme tienneet, pelleilikö Kari vai oliko jokin asia oikeasti huonosti.

Puolessa matkassa kävi kuitenkin selväksi, että Karilla oli oikeasti jokin asia huonosti, Kari oli tehnyt Konoset.

Yritimme saada puhelimella yhteyden, että Kari voisi saada apua, mutta jälleen puhelin petti, ei yhteyttä mihinkään. Ja sitäpaitsi Kari lähti oikeastaan karkuun, hän ei olisi varmaankaan suostunutkaan mihinkään kyytiin.

Matka jatkui nyt aika hitaasti, Kari joutui muutaman kerran oksentamaan. Karin kohtaloksi muodostui se, että mikäli mies olisi aamulla vielä kipeä, matka päättyisi siihen. Se olisi kova pala, jos viimeisenä päivänä joutuisi luopumaan.

Eurajoen toimintakeskus

Lopulta kumminkin pääsimme Eurajoen toimintakeskukseen yli tunnin aikataulusta jäljessä. Toimintakeskuksessa oli vieraita, ja he olivatkin olleet jo hieman huolissaan meistä.

Illanvietto oli taas melkoisen mieleenjäävä. Grillasimme makkaraa, söimme ja juttelimme. Sitten kun vieraat lähtivät, saunoimme vielä päälle.

Alkoi olla jo hieman haikea olotila. Huomenna alkaisi viestin viimeinen päivä.

24.8 keskiviikko

Eurajoki

Eurajoki on yksi KeViKen kuntaprojektin kunta. Eurajoella on myös Antinkartanon kesäkoti Kuivalahdessa.

Aamulla söimme aamupuuron. Sitten lähdimme pyöräilemään kohti kunnantaloa.

Kunnantalolla oli taas hyvä vastaanotto. Eurajoen sosiaalijohtaja vastaanotti viestin, virallisuudet olivat lyhyet, ja sitten menimme aamukahville. Kahvilla olimme isommalla porukalla ja tunnelma oli leppoisaa.

Matkalle meitä lähti saattamaan yksi eurajokelainen. Matka alkoi tosiaankin olla loppuillaan. Soratiepätkäkin meni kuin siivillä, kaikilla alkoi olla niin hyvä kunto, että olisimme voineet lähteä vielä toisellekin kierrokselle.

Kuivalahden kylätoimikunta

Kuivalahti on pieni kylä Eurajoella. Oman leimansa kylälle antaa kesäisin Antinkartanon kesäkoti, jossa satakuntalaiset kehitysvammaiset käyvät viettämässä kesäleirejä.

Kuivalahden kylä osui matkamme varrelle ja sopivasti juuri ruoka-aikaan.

Kello 10.00 jälkeen olimme Kuivalahden keskustassa. Tähän oli ruokailun järjestänyt Kuivalahden kylätoimikunta. Tarinoitiin niitä näitä kyläläisten kanssa ja jatkettiin matkaa.

Kaikenkaikkiaan saimme siis kolme vastaanottoa Eurajoella, ensin toimintakeskuksessa, sitten kunnantalolla, ja nyt vielä Kuivalahden kylätoimikunnan puolesta.

Puolessa välissä Luviaa ja Kuivalahtea saimme taas seuraa kahdesta luvialaisesta pyöräilijästä.

Luvia

Luvia on kesäinen merenrantakunta, jossa ei kehitysvammaisten palveluja paljoakaan ole osittain varmaankin Porin läheisyydestä johtuen.

Luviolla aikataulu venyi taas kahvittelun lomassa.

Alkuperäisten suunnitelmien mukaan meidän piti pyöräillä pikkuteitä pitkin Poriin, mutta aikataulun kireyden vuoksi jouduimme menemään isoa tietä pitkin, ja tämä olikin hurjin väli reissullamme. Matkalla oli jyrskyttä tienpintaa, piennar oli kapea, ja autoja kulki jatkuvalla syötöllä. Oli suuri helpotus, kun hieman ennen Poria tie leveni. Samalla saimme vastaan Monituotteen työkeskuksen väkeä.

Pori

Joka neljäs satakuntalaisesta kehitysvammaisesta asuu Porissa. Myös joka neljäs KeViKeläinen on porilainen. Porin kaupunki herättää kuitenkin negatiivisimmat äänensävyt Satakunnassa Ulvilan ohella. Muunmuassa Pori on ainoa kunta, jossa KeViKen toiminta hiipui KeViKen Kääntöpiiri projektin jälkeen. Kunnollisia keskusteluyhteyksiä ei syntynyt.

Porissa on hyvää tarjonnan ja vaihtoehtojen runsaus, sillä jos yhteistyö jonkin elimen kanssa ei toimi, niin aina löytyy jokin toinen, jonka kanssa se toimii.

Porin koko aiheuttaa myös ongelmia. Viestintäyhteyksiä kehitysvammaisten ja kehitysvammaisten asioista päättävien ihmisten välillä ei juurikaan ole. Väkeä siirtämässä asioita paikasta toiseen on liikaa, kukaan ei tarkalleen tiedä, kuka on vastuussa mistäkin. Yksinkertaisenkin asian selvittämiseksi täytyy ottaa yhteyttä moniin eri instansseihin.

Porin ja Ulvilan kehitysvammaiset sanovat monesti, etteivät he koskaan näe ihmisiä, jotka päättävät heidän asioistaan.

Luvian hyvän vastaanoton jälkeen odotukset olivat Porin ja Ulvilan suhteen korkealla. Laskimme, että mikäli Pori aikoisi pysyä muun maakunnan tasolla, saisimme Porista 17 pyöräilijää mukaamme.

Porin vastaanotto oli virallinen ja hyvä, keskustelukin oli leppoisaa virallisuuksien jälkeen, mutta vastaanottajia oli vain yksi. Yhtään pyöräilijää emme saaneet mukaamme. Pettymys oli suuri.

Porissa viesti on saanut arvovaltaisen vastaanoton, mutta toivoimme Porin kokoiselta kaupungilta isompaa vastaanottoa. Kuin sattumalta viestin vastaanottajaa odoteltaessamme ohitsemme käveli myös muutama henkilö tervehtimättä, joille olimme lähettäneet kutsun osallistua viestiin.

Porissa meille sattui itsellemmekin pieni moka; olimme jossain vaiheessa luvanneet, että pistäytyisimme Ojantien virikeyksikön kautta, ja meitä oltiin siellä vastassa pihalla, mutta kun unohdimme käyntimme, aiheutimme mekin pienen pettymyksen ojantieläisille

Uvila

Uvila on KeViKen pääkaupunki ja keskuspaikka. Se johtuu Antinkartanon läheisyydestä.

Uvilassa on toiseksi eniten kehitysvammaisia satakuntalaisista kunnista. Antinkartano on Ulvilan kunnan isoin työnantaja.

Vaikka Antinkartano kuuluukin osana Ulvilan kuntakuvaan, se ei kunnan toiminnassa liikoja korostu.

Uvilalaiset kehitysvammaiset saavat varmasti Satakunnan parasta ja asiallisinta palvelua Uvilalaisissa yrityksissä, koska Uvilassa ei voi olla kohtaamatta kehitysvammaisia jokapäiväisessä elämässä.

Uvila on yksi KeViKen kuntaprojektin kunnista. Vaikka suoraa yhteyttä ei kuntaan ole syntynytkään, konkreettisia tuloksia on saatu aikaan Ulvilan kansalaisopiston ja kulttuurilautakunnan kanssa.

Pyöräviestin piti jatkua Antinkartanoon pyörätuoliviestinä Ulvilan kunnan kunnanvaltuuston jäsenten työntämänä. Liekö sade pelottanut, oliko aika huono, mutta pyörätuolilaiset joutuivat palaamaan Antinkartanoon inva-bussilla. Kerttu Alm piti yhden mieleenpainuvimmista puheista koko matkan aikana. Osa kunnanedustajista lähti mukaamme pyöräilemään.

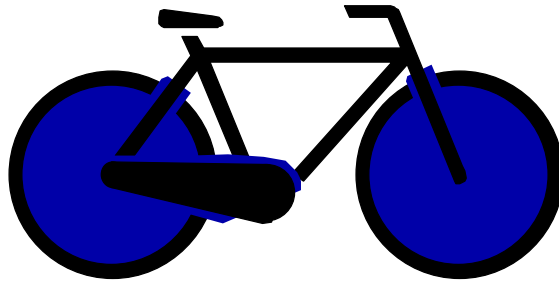
Antinkartano

Antinkartanoon saavuimme kello 15.30. Antinkartanossa vietettiin Kehitysvammaisten Kulttuurin Sadonkorjuuviikkoa 22.-27.8.1994, ja tänne toimme nyt kunnilta korjaamamme sadon.

Viestiä oli vastaanottamassa antinkartanolaisia, Antinkartanon johtoryhmä, torvisoittokunta ja Satakuntaliiton edustaja Jukka Leinonen. Viesti luovutettiin Satakuntaliiton edustajalle. Ulvilan kunnanvaltuuston jäsenille tarjosimme kahvit ja annoimme mahdollisuuden tutustua Antinkartanon toimintaan. Kunnan edustaja ja muut juhlijat vietiin kahville, ja me pyöräilijät lähdimme avaamaan samppanjapullon.

Samppanjapullon pokshtaessa tuli tippa silmään. Meidän upea tiimi oli tehtävänsä tehnyt ja hajoaisi nyt pitkin Satakuntaa.

MYÖTÄTUULEN VIESTI 15.-24.8 1994

SATAKUNNAN KEHITYSVAMMAISTEN POLKUPYÖRÄVIESTI

MYÖTÄTUULI PYYHKÄISI YLI KOKO SATAKUNNAN

Pyöräilijöitä oli yhteensä 108; 55 kehitysvammaista, 18 henkilökunnan edustajaa, 32 kuntien edustajaa ja 3 muuta pyöräilijää. Viestin vastaanotti 144 kuntien edustajaa. Matkalla olimme yhteydessä 18 tiedotusvälineeseen. Myötätuuli kosketti matkalla myös 240 muuta ihmistä, kannustajaa ja tukijaa. Konkreettinen myötätuuli kosketti siis 510 ihmistä.

Koko matkan 670 km pyöräili Matti Pörhösuo, Kari Laineenoja, JP Niemi, Risto Sandberg ja Ari Impola. 500 km tuli täyteen Paavo Törmälle ja Marja Lahtiselle.

Matti Pörhösuo luki ja luovutti viestin 29 kunnalle ja Satakuntaliitolle. 26 kunnassa meitä odotettiin selkeällä vastaanotolla. Kahdessa kunnassa järjestyi vastaanotto, ja vain yhdestä kunnasta emme löytäneet kuin vastaanottajan, joka lupasi viedä viestin eteenpäin. Viestimme on siis mennyt perille.

Taloudellista tukea saimme viestiä varten Nakkilasta, Äetsästä, Eurasta, Raumalta, Merikarvialta, Noormarkulta ja Lorenan Kukasta yhteensä 1750:-. Matkan lopussa meille jäi vielä 8 markkaa rahaa. Emme ole vielä päättäneet, mihin jäljelle jääneet rahat käytetään.

Matkan varrella saimme mahtavaa tukea useilta kunnilta ja kehitysvammaisten toimintayksiköiltä. Laihtumaan emme varmasti päässeet, sen verran hyvää oli tarjoilu joka paikassa. Kaikenkaikkiaan viesti oli yli 50 eri yhteisön yhteistyönäyte, jolla saimme poljettua koko Satakuntaa Myötätuuleen.

Viestin lopussa heitimme pallon myös Satakuntaliitolle ja esitimme, että Satakuntaliitto yhdessä erityishuoltopiirin kanssa julkaisee matkaraportin. Eli myöhemmin saamme tietää mitä matkalla todella tapahtui.

Kiitos kaikille osallistujille, tukijoille, kannustajille ja yhteistyön tekijöille!

Myötätuulen viesti 1995

Joitakin hajahuomioita ja loppupuhe

Tiedotusvälineet ja Myötätuulen viesti

Myötätuulen viestin yksi ehdottomia menestystekijöitä oli satakuntalaisten tiedotusvälineiden aktiivinen kiinnostus viestiämme kohtaan molemmilla kerroilla. Se mikä ihmetyttää, on valtakunnallisten tiedotusvälineiden lähes täydellinen kiinnostuksen puute. 1994 ainoastaan Radio Mafia oli meihin yhteydessä.

Viestimien merkitys on siinäkin, että tämänkaltainen viesti tavoittaa viestinä vain pienen määrän ihmisiä. Viestit ovat kohdanneet noin 500 ihmistä per viesti, mutta tiedotusvälineiden kautta olemme tavoittaneet 250.000 ihmistä.

Jos viestimme maksoi meille 1750:- ja olemme tavoittaneet edes yhden kuulijan, joka viestistämme saa tietoa tehdä viisaampia päätöksiä, viestimme on ollut jo taloudellisesti kannattavaa.

Mitähän tämänkaltainen integraation markkinointi ja viestintätoiminta säästääkään koko Satakunnassa vuoden aikana? Kun säästöt tulevat pieninä ripauksina hieman viisaampien päätösten seurauksena, eivätkä ne välttämättä näy päivittäisissä laskureissa, viesti on hyvinkin saattanut säästää Satakunnassa useampia satoja tuhansia markkoja.

Ikääntynyt aktiivinen kehitysvammainen tulee noin 4 kertaa halvemmaksi kuin ikääntynyt passiivinen vammainen. Tämä tekee 1 000 000 markkaa jokaisen kehitysvammaisen yksilön kohdalla 5-8 vuodessa!

Se loppupuhelu...

Myötätuulen viestiä ei raportoitu syksyllä 1994. Tähän ei yksinkertaisesti löytynyt aikaa eikä resursseja.

Myötätuulen viestillä on välivuosi 1995. Keväällä 1995 kävin Kehitysvammaliitossa kauppaamassa KeViKe tuotteita, ja tällöin sovittiin Myötätuulen viestin raportoinnista Kehitysvammaliiton oppimateriaalikeskuksen käyttöön.

Ensimmäinen viesti videoitiin ja lähetettiin kunnille tiedotteeksi, raportiksi ja muistutukseksi viestistä 1992. Toinen viesti oli tarkoitus tehdä kirjalliseksi raportiksi, mutta tämän tekemiseen ei siis löytynyt voimavaroja ennen kuin Kehitysvammaliitto lähti projektiin mukaan.

Alunperin oli tarkoitus, että jäisin kahdeksi kuukaudeksi työstämään raportteja ja olisin käynyt kunnissa haastattelemassa viestin vastaanottajia tai lähettänyt kyselyjä. Kun jäin 24.4.1995 virkavapaalle tekemään raportteja, muut kehitysvammaisten kulttuuritoiminnan ja KeViKen lähes vuoden aikana kertyneet tekemättömät työt kaatuivat päälle, ja itse raportointiin ei jäänyt paljoakaan aikaa..

Elokuun alussa sain kuitenkin lähetettyä kyselyn, yhden joka kuntaan, 29 kappaletta. Se, etten saanut lähetettyä laajempaa kyselyä johtui yksinkertaisesti rahapulasta; vaikka olin

saanut itseni palkattua tehtävääni, toiminnalla ei ollut nyt rahaa. Ongelma oli siis täsmälleen päinvastainen kuin vuotta aikaisemmin; silloin oli varoja toiminnalle, mutta ei ollut varoja palkata toiminnalle ohjaajaa.

Lähetin kyselyn kuntiin yhteisöille tai henkilöille, joilta oletin helpoimmin saavani vastauksia tai niille, jotka olivat viestin vastaan ottaneet. Kyselyn vastaamisaika oli lyhyt, eikä ajankohtakaan ehkä ollut paras mahdollinen. En siis odottanut kovinkaan isoa vastausmäärää. Vastausten määrä, 10 viestiä, on näin jälkikäteen hyvä määrä. Mielenkiintoisinta on se, että kyselyn vapaamuotoisuudesta huolimatta monia oli kiinnostanut palautteen antaminen. Ei siis ollut kyse pelkästään tiedottamisesta ja sanelupolitiikasta vaan palautteesta, viestinnästä ja vuorovaikutuspuheesta.

Vastauksista käy esiin Myötätuulen viestin tärkeys. Samalla kun kysely oli kulttuuripainotteinen kysely, myös vastaukset olivat kulttuuripainotteisia. Enimmäkseen vastattiin runomitalla. Kun kehitysvammaiset lähestyivät kuntien päättäjiä omalla äänellään ja nimenomaan kulttuurin, taiteen ja luovuuden keinoin, niin kunnat vastasivat samalla kielellä.

Olisiko kuntien vastaanotto realistisesti arvioiden voinut olla parempi? Olisiko kehitysvammaisten ääni saatu vielä paremmin kuuluviin jollakin muulla keinolla tehokkaammin?

Ensimmäisen viestin aikana oli usean kunnan vastaanotto hieman kysyvä, että mitähän tässä nyt oikein on odotettavissa. Kunnat, joissa oli välitön vastaanotto ensimmäisellä kerralla, eivät pettäneet toisellakaan kerralla, vaikka vastaanottajat olisivat olleet eri ihmisiäkin.

Lähdimme viemään tietoa kuntiin ja myös hakemaan sitä. Mitään erityisen mullistavaa tuskin saatiin aikaan, mutta tästä oli helpompi seuraavalla kerralla lähteä eteenpäin. Asenteiden muuttaminen ei käy hetkessä. Tästä syystä onkin merkittävää, että on olemassa näinkin paljon myönteistä asennoitumista kehitysvammaisiin. Aivan varmaa on se, että satakuntalaisten kehitysvammaisten vahva kulttuurielämä ja omaehtoinen tiedottaminen on vaikuttanut tehokkaammin kuin yksikään kovalla rahalla tehty kampanja. Se ei välttämättä ole vaikuttanut hoitamiseen tai hoidon tasoon, hoidon taso Suomessa on korkea, mutta se on vaikuttanut voimakkaasti vieläkin sitkeästi vaikuttaviin asenteisiin, että vammaiset ovat vain laitosten nurkissa nyhjäviä kuolaavia myttyjä. Samalla kun viesti tuo tullessaan tietoa kehitysvammaisten vahvuuksista, se tuo myös tietoa siitä, että myös vammaisten vahvuuksia ja normaalin vuorovaikutuksen tarvetta tulee tukea, eikä vain pelkästään hoitaa vammaisuutta.

Tuodessaan viestin he toivat myös itsensä. Tämä avoin tapa ensin hieman häkellyttää, mutta kun alkujännityksestä päästään, vuorovaikutuksesta tulee normaalia.

Itseäni hämmentää eniten kysymys, että kuka tässä oikein eristää ketäkin.

Ensimmäisen viestin aikana puuttuivat selvät konkreettiset myötätuulet, toisella kerralla niitä tuli kolme, ja monen muunkin kunnan kanssa kehitysvammaisten kanssa tehtävä suora yhteistyö on lähdössä käyntiin.

Ongelmana on sittenkin ehkä se, että kehitysvammaisten suorat yhteydenotot ovat edelleenkin vaikeita, kynnykset isoja, eikä kehitysvammaisten oma rohkeus, tieto ja taito riitä pitkäjänteiseen yhteydenpitoon. Tästä syystä tarvitaan edelleenkin jotain Myötätuulen viestin kaltaisia yli rajojen suuntautuvia myönteisiä yhteistyöprojekteja, joiden avulla voidaan kipeitäkin asioita käsitellä ilman, että kukaan tuntisi itseään vaivaantuneeksi.

Aika yleistä on, että kuntien päättäjien on vaikea kohdata kehitysvammaista, eikä tämä kohtaaminen tapahdukaan yleensä kuntien päättäjien aloitteesta. Tästäkin syystä viestin merkitys on suuri. On helpompi kohdata myönteisten asioiden kanssa kuin kielteisten. Kukaan ei varmaankaan selviä puhtain paperein kehitysvammaisten asioissa, joten työtä riittää kaikille.

Yksi viestin suuri merkitys on myös se, ettei kehitysvammaisia saada sulkea ja eristää oman kunnan alueella, kehitysvammaiset haluavat nähdä myös muita vammaisia yli kuntien rajojen.

Jos kehitysvammaisten asioita hoidetaan pelkästään kunnallisella tasolla, he joutuvat eristyksiin, koska tällä tavoin heidät samalla pyyhitään pois maailmankartalta. Kehitysvammainen on kuntalainen, mutta hänellä tulee myös oikeus olla maailmankansalainen.

Näkemiin

Aurinko nousee.
Aurinko laskee.
Ja väliltä sen
haluan kokea kaiken.

Miksi tulin tänään
ja miksi en jää?
Tein tänään mitä voin
siksi viestin tämän toin.

En tiedä mitä hain
mutta vastauksia sain.
Nyt tiedän että olen
tervetullut takaisin.
Ja tulen.
En poistu edes kokonaan.

Näkemiin.
Tapaamisiin.
Näkemiin.
Tapaamisiin.

Liitteet

Myötätuulen viestin kehitystarina

- Pyöräretki Antinkartanosta Harjavaltaan ja takaisin 1987
- Pyöräretki Antinkartano-Säkylä-Rauma-Antinkartano 1988
- Pyöräretki Kaskinen-Kristiinankaupunki-Merikarvia-Antinkartano 1989
- Pyöräretki Paraisilla ja Turun saaristossa 1990
- Pyöräretki Ahvenanmaalla 1991
- Myötätuulen viesti 1992
- Myötätuuleen videon ensi-ilta ja muistelutilaisuus Antinkartanossa 1992
- Myötätuulen viesti 1994
- Kehitysvammaliitto tilaa raportin Myötätuulen viestistä 1995

Kiitokset ennakkomyötätuulesta 1994

Eurajoen työkeskus
Euran työkeskus
Hakuninkodon asuntola
Harjavallan kunta
Honkajoen kunta
Honkajoen päivätoimintakeskus
Huittisten työkeskus
Kankaanpään Seutu
Kankaanpään työkeskus
Karvian kunta
Kokemäen Sanomat
Kuivalahden kylätoimikunta
Lapin asuntola
Lavian asuntola
Lumisuon asuntola
Merikarvian hoitokoti
Merikarvian kunta
Merikarvian työkeskus
Monituotteen työkeskus
Nakkilan kunta
Naulan työkeskus
Noormarkun kunta
Ojantien toimintakeskus
Pomarkun kunta
Radio Pori
Radio Satakieli
Rauman kaupunki
Ravaninkodon asuntola

Satakunnan erityishuoltoapiiri
Satakunnan Kansa
Satakunnan Käsi- ja Taideteollisuusoppilaitos
Satakunnan Radio
Säkylä asuntola
Teljänsuon asuntola
Turun ja Porin läänin taidetoimikunta
Uvilan kirjakauppa Ky.
Uvilan kunta
Uvilan Seutu
Uusi Aika
Äetsän kansalaisopisto
Äetsän kunta

Kiitokset jälkimyötätulesta 1995

Eurajoen sosiaalilautakunta
Euran työkeskus
Euran vammaisneuvosto
Honkajoen kunta
Honkajoen päivätoimintakeskus
Kehitysvammaliitto ry.
Lapin asuntola
Lapin kunta
Merikarvian kansalaisopisto
Nakkilan kunta
Opetusministeriö
Pomarkun kunta
Satakunnan erityishuoltoapiiri
Satakuntaliitto
Siikaisten sosiaalitoimisto
Turun ja Porin läänin taidetoimikunta
Uvilan kansalaisopisto
Äetsän kansalaisopisto

Kysely Myötätuulen Viestistä elokuussa 1995

Myötätuulen Viestin raportointi

Kehitysvammaliitto on tilannut KeViKeltä raportin Myötätuulen Viestistä. Raportti luovutetaan Kehitysvammaliiton oppimateriaalikeskuksen käyttöön julkaisemista varten.

Raportista tulee matkakertomus Satakuntalaisesta Myötätuulesta. Siihen kirjataan kulkureittejä, joita pitkin kehitysvammaisten ja kuntien on helpompi löytää tasarvoisia viestintäyhteyksiä sekä toteuttaa yhdessä yhteisiä tavoitteita.

Nyt tarvitsemme matkakertomuksemme viimeistelyyn kuntien palautteita, mielikuvia, vastauksia ja faktoja Myötätuulen Viestistä.

Mitä kysytään ja mihin vastauksia kaivataan?

Raportistamme puuttuu joitakin Viestin vastaanottajien henkilötietoja, sekä tietoa siitä, millaisia mielikuvia ja tunnelmia viestin tuominen on herättänyt 1992 ja 1994.

Viesti on tuotu kiertokirjeeksi kuntaan ja meitä kiinnostaa tietää, millaisia palautteita viesti ja viestin ohessa tulleet kehitysvammaisten kulttuurituotokset ovat saaneet.

Vastauksiksi odotamme vapaamuotoisia lyhyitä lausuntoja tai kirjoituksia. On todennäköistä, että kaikki vastaukset julkaistaan, joten vastaamalla vaikutatte myönteisesti kuntanne kuvaan!

Myönteisellä ja rinnakkaisella yhteistyöllä on odotettavissa vain myönteisiä tuloksia! Kiitos vastauksistanne!

Tervehdys Nakkilasta 1995

Tässä vapaamuotoinen vastaus kyselyynne. Ensinnäkin minä olen se vuoden 1994 pyöräilijä, jonka nimi teiltä on hukassa.

Myöätuulen Viestiin oli mukava osallistua ja sääkin suosi, myös tapaaminen kunnantalon edessä oli mieleenjäävä. Meidän kunnasta oli sosiaalitoimen viranhaltijoita ja sosiaalilautakunnan jäseniä. Täytyy myöntää, että tänä vuonna olen odottanut, tuleeko viestiä laisinkaan.

Kuntamme kehitysvammaisten kulttuuri- ja viestintätoiminnoista ei virallisesti vastaa tällä hetkellä kukaan, ellei sosiaalitoimistoa lasketa sellaiseksi. Yhtenä syynä on se, että Nakkilan kehitysvammaiset ovat sijoittautuneet hyvin sekalaisesti esimerkiksi työtoimintaan. Aukkaistamme kuusitoista on kuudessa eri työ- tai toimintakeskuksessa. Odotankin näiden yksiköiden aktiivista toimintaa myös ko. asioissa. Mikäli kunnassa olisi oma tai erityishuoltopiirin yksikkö, siitä varmasti helposti tulisi eräänlainen kohtauspaikka esim. iltaisin myös työtoiminnan ulkopuolella oleville.

Nakkilan kehitysvammaisista ja heidän perheistään osa on tietojeni mukaan aktiivisesti mukana erilaisissa järjestöjen toiminnoissa. Kunta on omalta osaltaan pyrkinyt helpottamaan kehitysvammaisten osallistumismahdollisuuksia erilaisiin kerthoihin, diskoihin ym. myöntämällä kuljetuspalveluita matkoihin.

Sosiaalilautakuntamme on myös pohtinut kehitysvammaisten asioita, lähinnä avopalvelujen järjestäminen kukkan omana toimintana on ollut tulevaisuuden visioissa. Lautakunta ja sosiaalitoimiston väki olivat juuri tässä heinäkuussa mm- Kuivalahdella erityishuoltopiiri vieraina kuulemassa piirin viimeaikaisia kuulumisia ja keskustelemassa kehitysvammaisten asioista yleensä.

Samalla kun tässä lienee se mahdollista, esitän kiitokseni kutsusta AK-Jazz-tapahtumaan. Osallistuin jameihin torstaina. Tunnelma oli lumoava, yleisö eli täydemmin mukana kuin yhdessäkään Kirjurinluodon konserteissa koskaan. Olisin toivonut näkeväni paikalla muidenkin kuntien sosiaalitoimien edustajia, ehkä he olivat paikalla eri aikaan kuin me täältä Nakkilasta.

Ritva Ruonala
Sosiaalijohtaja

Pomarkun kunta toivottaa Myötätuulta 1995

Pomarkun kunta on ottanut vastaan Myötätuulen viestinne 1992 ja 1994. 1992 viestiä vastaanottamassa oli kunnanvaltuuston puheenjohtajisto ja koko kunnanhallitus. 1994 viestiryhmänne yöpyi Pomarkussa.

Olemme mielenkiinnolla katselleet viestimatkastanne 1992 tehdyn videonauhan, joka terveellisellä tavalla herättää meissä ajatuksia. Ajattelemme, että me ”viisaat ja oppineet” (huom! lainausmerkit) monesti eksymme elämän turhiin juttuihin. Emme osaa iloita. Emme osaa nauttia elämän luonnollisista asioista kuten luonnosta, linnunlaulusta, puhtaasta ilmasta ja yhdessäolosta. Te viestillänne olette osaltanne auttaneet meitä ymmärtämään elämän monimuotoisuutta. Jokainen luojan luoma ihminen on ainutkertainen ja tärkeä.

Pomarkussa on parin vuoden ajan toiminut Etelärinne Oy, kehitysvammaisten asuntola ja työkeskus, jonka asukkaat päivittäin liikkuvat Suomen kauneimman kunnan kyläraitilla yhdessä muiden kuntalaisten kanssa. Läsnaolollaan ja aidolla, myönteisellä elämänasenteellaan he rikastuttavat pomarkkulaista elämänmenoa.

Sulo Keränen
Kunnanjohtaja

Siikaisten kommentti 1995

Kommentti:

Kehitysvammaisten Myötätuulen Viesti on eräs erinomainen tapa saada kehitysvammaisten asialle laajempaa huomiota. Kehitysvammahuolto on ollut näin laman vallitessa eräs sektori, jota määrärahoja on valtakunnallisesti tuntuvasti karsittu. Näin ei ole kuitenkaan tapahtunut Siikaisten kunnassa. Nähdäksemme yhteistyö asiakkaiden, erityishuoltopiirin työntekijöiden ja kuntamme edustajien kesken on näinä vaikeina aikoina sujunut miellyttävästi ja rakentavasti. Teemme kaikkemme, jotta tilanne olisi jatkossakin samanlainen.

Menestystä Myötätuulen Viestillenne ja kaikille muillekin pyrkimyksillenne, joiden tarkoituksena on parantaa kehitysvammaisten asemaa ja oloja Satakunnassa!

Terveisin
Tapani Santavirta
sosiaalisihteeriksi
Siikainen

Viesti Honkajoelta ”Myötätuulelle” 1995

Kesällä kerran saapui Siikaisten suunnasta vierasjoukko pyöräillen hyntyyt mukanaan. Uteliammat meistä saivat vastaanottaa vieraat jo matkan varrella.

Heitä oli odotettu-

Mitä nuo reissulaiset toisivat meille tullessaan?

Vietimme iltaa ja silloin se kirkastui:

ITSENSÄ HE MEILLE TOIVAT

eivät enempää, eikä vähempää...

Meille, jotka astelimme kehitysvammahuollon kunnallisia polkuja arkaillen ikäänkuin vieraalla maaperällä tunnutellen, illan istujaisissa syntynyt oivallus ”kaksin aina kaunihimpi” johti ikimuistettavan viestintäleirin viettoon kesällä 1995 Jyllinhovissa.

Siitä jäi muistoksi Honkajoen Special-lehti, mutta myös viesti kaikumaan:

Tee kaikki HYVÄ minkä voit,

tee kaikin keinoin mitä voit,

kaikissa paikoissa joissa voit,

kaikkina aikoina joina voit,

kaikille niille joille voit,

niin kauan kuin ikinä voit.

(Lainaus: John Wesley)

Ystävyydellä Honkajoella 21.8.1995

SOSIAALILAUTAKUNTA

Äetsän Myötätuuli 1995

KeViKe
Ari Impola

Äetsä 20.8.1995

Kysyt, onko Myötätuulen viesti tuonut jotakin konkreettista Äetsän kunnassa. mitä mielikuvia ja tunnelmia?

Muistan kesäisen tunnelman, kun pyöräilimme Sarkia-Museolla viestinviejien kanssa. Istuimme Sarkia-näyttämöllä ja lauloimme yhdessä. Opistotalon keittiössä ruokailtiin.

Ensi työvuonna Äetsän kansalaisopisto tarjoaa kehitysvammaisille kuntoliikuntaa.

Silloin tällöin uneksimme yhteisestä viestintäleiristä KeViKen kanssa.

Olisipa hieno juttu pitää se maakunnallinen leiri, otamme mielellämme sen tänne Äetsään.

Me myös virittelmeem yhteistyötä sosiaalitoimen kanssa.

Kaisu Mikkela
Äetsän kansalaisopisto

Ps. Kiitos lämpimästä vastaanotosta, kun vierailimme toukokuussa leirillänne.

Reima Kos

Ari hei! 1995

Antamaasi vinkkiin, Myötätuuli viestin kohdalta vuonna 1996.

Olisiko silloin mahdollista, että osuus Äetsän Pehulan rannasta Huittisiin Karhiniemen sillalle voitaisiin soutaa kirkkoveneellä.

Mukaan mahtuu 14 soutajaa ja tietenkin haitarinsoittaja.

Itse voisin toimia perämiehenä - sekä järjestäisin veneen. Mieti sopiiko, niin sovitaan käytännön järjestelyt myöhemmin.

Kaiku Hopeakivi
Äetsä

Köyliö 25.8.1995

Löysin kirjeesi tekemättömien töitteni pinosta ja ajattelin vastata siihen, vaikka määräaika on auttamattomasti jo ohi. Haluaisin kuitenkin esittää kommenttini vaikka et voisi niitä enää hyödyntääkään raporttiin.

Ensinnäkin henkilöt, jotka olivat viestissä mukana

v. 1992 V.t.sos.työntekijä Heli Ruohola
v.s.perhepäiväh.ohjaaja Minna Nieminen
kanslisti Soile Tuominen sos.osastolta
toimistovirkailija Jaana Haanpää sos.osastolta
sos.johtaja Tarja Kuoppa

v. 1994 kunnanjohtaja Yrjö Saarinen
v.t.sos.työntekijä Heli Ruohola
kotipalvelun ohjaaja Leena Häkkinen
kanslisti Soile Tuominen
perhepäiväh.ohjaaja Eija Peltonen
sos.johtaja Tarja Kuoppa

Mitä viestistä on jäänyt:

Olette onnistunut tehtävässänne. Viesti tuli perille ja olemme lähempänä toisiamme kuin aikaisemmin. Meillä kaikilla ihmisillä on annettavaa toisillemme, pitää vain katsella ympärilleen ja tarttua haasteisiin. Olette antaneet meillä uskoa työhön, rohkeutta kokeilla uusia työmenetelmiä sekä voimia ja ystävyyttä. Työn kehittämiseen ei suinkaan aina tarvita rahaa. Hyvä lopputulos syntyy ennakkoluulottomasta ja hyvästä yhteistyöstä.

Terveisin Tarja Kuoppa

Kokemäki 1995; Kyselyne kehitysvammaisten Myötätuulen viestistä

Kokemäellä Myötätuulen viestiä olivat vastaanottamassa kaupungintalon pihassa v. 1992 kaupunginhallituksen puheenjohtaja Simo Horelli ja kaupunginsihteeri Terttu Määttänen. Vuonna 1994 vastaanottajana olivat kaupunginjohtaja Martti Jalkanen ja kulttuurisihteeri Eeva-Liisa Högman. Myötätuulen viesti on koettu myönteisenä ja yhä enemmän kunnissa tapahtuvia tilaisuuksia tarvitaan, jotta kehitysvammaisten oikeudet saada elää kuntalaisena kuntalaisten joukossa toteutuu.

Sirkka Vuori
sosiaalisihteeri

Lappi Tl. 1995

KOMMENTTEJA MYÖTÄTUULEN VIESTISTÄ

Lyhyesti ja vapaamuotoisesti
toiveittenne mukaiseisesti.

Asianne on tärkeä,
tapanne tuoda se esiin mieleenpainuva ja
ihailtava.

Vastaanottajien joukossa
toivoisin näkeväni
entistä enemmän
kunnan päättäjiä.

Jos kutstu olisivat henkilökohtaisemmat,
vastaanottajat olisivat uteliaammat.

Myötäistä tuulta jatkoonkin seuraavan vanhan
sanskutilaisen runon myötä:

KATSO TÄHÄN PÄIVÄÄN,
SILLÄ SE ON ELÄMÄ,
ELÄMÄN YDIN.
SEN LYHYESSÄ KULUSSA
OVAT OLEMASSAOLON
KAIKKI TOSIASIAT
KASVUN SIUNAUS
TYÖN KUNNIA
KAUNEUDEN LOISTO.
SILLÄ ENTINEN ON VAIN UNI
JA HUOMINEN ON VAIN NÄKY,
MUTTA HYVIN ELETTY TÄMÄ PÄIVÄ
TEKEE JOKAISESTA EILISESTÄ
ONNE UNELMAN
JA JOKAISESTA HUOMISESSA
TOIVON NÄYN,
ELÄ SIIS TÄMÄ PÄIVÄ HYVIN

Lappi Tl. 30.8.1995

Päivi Toiovonen
sosiaalityöntekijä

Eurajoen kunta 1995

Myötätuulen viesti on tuotu kehitysvammaisten toimesta vuosina 1992 ja 1994.

Vuonna 1994 Myötätuulen Viesti saapui Eurajoelle 23.8.94 illalla. Uutterat pyöräilijät saapuivat Eurajoen toimintakeskukseen n. klo 19.00. Toimintakeskuksessa vietettiin leppoisa yhteisiltä toimintakeskuksen henkilökunnan huolehtiessa vieraiden viihtymisestä ja tarjoilusta makkaranpaistoinen. Illanvietossa oli mukana eurajokilaisia kehitysvammaisia vanhempineen ja kunnan edustajana sosiaalijohtaja Pirkko Mäkinen.

Myötätuulen Viestin tuojat yöpyivät Eurajoen toimintakeskuksessa.

Aamulla 24.8.94 klo 8.00 oli Myötätuuli Viestin virallinen vastaanotto kunnanvirastolla.

Viestin vastaanotti sosiaalijohtaja Pirkko Mäkinen. Läsä olivat myös kunnansihteeri Asta Uusitalo, kunnankmareeri Irja Suominen ja kunnanhallituksen jäsen Soili Veijonaho.

Erityishuoltopiirin kehitysvammaisten videokerho on tehnyt Eurajoen kunnasta ensimmäisen kunta-infon. Kunta myönsi vuonna 1993 määrärahan KeViKe kulttuuriprojektin tukemiseen. KeViKe TV ensi-ilta pidettiin Eurajoella 30.9.93.

Kehitysvammaisten asia on Eurajoen kunta-info videon ja Myötätuuli Viestin avulla saanut aikaan myönteistä tiedotusta ja valistusta niistä laajemmista mahdollisuuksista, mitä löytyy kehitysvammaisten kulttuuritoiminnan ja luovuden parista.

Eurajoella 21.8.1995

Pirkko Mäkinen
sosiaalijohtaja